

**“Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri
Merkez Birliği olarak;
koyun ve keçi ırklarımızın ıslahında, Bakanlığımız,
il birliklerimiz ve sektörümüzün tüm paydaşları ile
iş birliği halinde ülkemiz küçükbaş hayvancılığına
katkı sunmaya devam edeceğiz...”**

TÜRKİYE KOYUN KEÇİ

YETİŞTİRİCİLERİ ÇOBAN DERGİSİ

İmtiyaz Sahibi

Türkiye Damızlık Koyun Keçi
Yetiştiricileri Merkez Birliği adına
Genel Başkan
Nihat ÇELİK

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

İrfan GÜNDOĞDU

Yayın Türü

Yaygın Süreli Yayın 3 Ayda Bir
Yayınlanır

Basım Tarihi

30.01.2019

Dağıtım

Yurtiçi Kargo

Yönetim Yeri

Turan Güneş Bulvarı Hilal Mah. 699. Sok.
Arıkan İş Merkezi No: 2/2
Çankaya - ANKARA
Tel: 312 442 88 02 - 312 438 38 47
Fax: 312 442 88 18
e-mail: bilgi@turkiyekoyunkeci.org
www.turkiyekoyunkeci.org

Yapım Ajansı

Topçu mh. 1497 sk. 25/6
Etimesgut/Ankara
Tel: 0553 351 81 91

Baskı

AFŞAR MEDYA MATBAACILIK
SAN. TİC. A.Ş.
Ostim Osb Mah. 1424. Sk.
Ostim Mega Center
8/2 Yenimahalle - ANKARA
Tel: 0312 394 39 22

ISSN

2148-2799

Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Çoban Dergisi basın ahlâk kurallarına uymayı taahhüt eder. Yayımlanan yazıların sorumlulukları sahiplerine ait olup, Birliğimiz görüşlerini yansıtmamaktadır. Dergide yayımlanan yazılar, kaynak gösterilmek koşuluyla, diğer yayın organlarında yayımlanabilir. Gönderilen yazılar iade edilmez.

İÇİNDEKİLER

TÜDKİYEB GENEL BAŞKANI NİHAT ÇELİK, 2018 YILINI DEĞERLENDİRDİ. 2019 YILINDAN BEKLENTİLERİNİ DİLE GETİRDİ

9

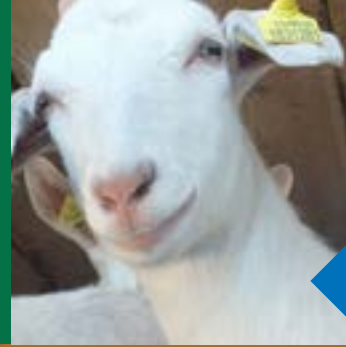

KOYUN KEÇİ TÜRÜ HAYVANLAR İÇİN 31 MART 2019'A KADAR KÜPE AFFI GETİRİLDİ

5

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞINDA "5 ARALIK DÜNYA TOPRAK GÜNÜ" DÜZENLENDİ

6

AB'DE KOYUN VE KEÇİ SEKTÖRÜNÜN GELECEĞİ

31

6. TARIMSAL ARAŞTIRMA DANIŞMA KURULU (TADAK) TOPLANTISI GERÇEKLEŞTİRİLDİ

15

GENEL BAŞKAN ÇELİK, ULUSAL KIRSAL AĞ BİLGİLENDİRME TOPLANTISINA KATILDI

16

- **3. SAYFA - GENEL BAŞKANIN KALEMİNDEN**
- **4. SAYFA - TÜDKİYEB GENEL BAŞKANI NİHAT ÇELİK'TEN BAKAN PAKDEMİRLİ'YE KÜPE TEŞEKKÜRÜ**
- **14. SAYFA - HAYVAN YETİŞTİRİCİSİNE 12 MİLYON HEKTARLIK YENİ OTLATMA ALANI**
- **17. SAYFA - 300 KOYUN PROJESİNİN PAYDAŞLARI MERKEZ BİRLİĞİMİZDE BİRARAYA GELDİ**
- **18.SAYFA - MERKEZ BİRLİĞİMİZE YAPILAN ZİYARETLER**
- **26 SAYFA - KOYUNCULUK İŞLETMELERİNDE MALİYET VE KARLILIK**
- **37 SAYFA - BİRLİKLERİMİZDEN HABERLER**

Nihat Çelik

Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri
Merkez Birliği Genel Başkanı

MERHABA

2014 yılının Ocak ayından bu yana her üç ayda bir 5 yıldır kesintisiz olarak yayın hayatını sürdüren Dergimiz, 6. yılına girerken sektörümüzün güçlü sesi olma yönünde çalışmalarına tüm hızıyla devam etmekte ve küçükbaş hayvancılık dünyasındaki gelişmeleri ve haberleri siz değerli okuyucularımızla paylaşmaya gayret etmektedir. Sektörümüzden haberler, toplantılar, basında yer alan açıklamalarımız ve sektörel makalelerimiz ile bundan böyle de küçükbaş hayvan yetiştiricilerimizin daha doğru bir tabirle çobanlarımızın sesi soluğu olmaya devam edeceğiz.

Geride bıraktığımız 2018 yılında küçükbaş hayvancılık sektörünü ilgilendiren önemli ve olumlu gelişmeler olsa da halen sektörümüzün çözüm bekleyen bir takım sorunları mevcuttur. Dolayısıyla Merkez birliğimiz ve İl birliklerimiz olarak; 2019 yılındaki en büyük beklentimiz, mevcut olan sorunlarımızın çözüme kavuşturulmasıdır. Ülkemizin küçükbaş hayvancılığa son derece uygun olan avantajlarından mutlaka faydalanması gerekmektedir.

Şurası gayet iyi bilinmelidir ki; yaptığımız ve yapacağımız çalışmalar sektörümüzün çok daha iyi noktalara gelmesi içindir. Çünkü bizim sektörümüz ülkemiz için hiçbir zaman göz ardı edilemeyecek kadar büyük bir öneme haizdir. Her yerde her platformda söylediğimiz gibi, koyun ve keçi bu ülkenin bir milli meselesidir. Hayvancılığın ana sigortasıdır. Sağlıklı ve doğal beslenme ile güçlü nesiller yetiştirmenin anahtarıdır.

47 milyonu bulan küçükbaş hayvan varlığımız ile toplam hayvan varlığımızın yüzde 70 civarını oluşturan bu sektör bize peygamberlerimizden, atalarımızdan, dedelerimizden yadigâr kalan bir uğraşıdır. Bu nedenle bize bırakılan bu mirası çok daha iyi yerlere getirme gibi bir yükümlülüğümüz bulunmaktadır. Bunun için de daha çok çalışmak ve daha çok üretmenin bilincindeyiz. Milli mesele olarak gördüğümüz sektörümüze topyekûn sahip çıkmak hepimizin boynunun borcu olmalıdır.

Bu çerçevede; sorunlarımızı hazırladığımız raporlar ve sözlü anlatımlarla Başta Sayın Bakanımız olmak üzere yetkili mercilere sürekli taşımakta ve çözüm noktasında ısrarlı taleplerimiz olmaktadır. Sorunlarımızın bir kısmının önerilerimizin de dikkate alınmasıyla birlikte çözüldüğünü memnuniyetle görmekteyiz. Ancak bekleyen sorunlarımızın çözümü noktasında da Devletimiz ve Bakanlığımızla birlikte önemli mesafeler kat edeceğimize yürekten inanıyoruz. Dolayısıyla sektörümüze olan ilgisi nedeniyle başta Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan ve Tarım ve Orman Bakanımız Sayın Dr. Bekir Pakdemirli olmak üzere Bakanlığımızın tüm bürokratlarına sektörümüz adına şükranlarımızla birlikte teşekkürlerimizi sunuyoruz. Merkez Birliğimiz, İl Birliklerimiz ve yetiştiricilerimizle birlikte bu sektörün selameti için var gücümüzle çalışmaya devam edeceğiz.

Bu duygu ve düşüncelerle önümüzdeki sayımızda buluşmak üzere tüm yetiştiricilerimize bol ve bereketli üretimler temenni ediyorum. Allah'a emanet olun...

TÜDKİYEB GENEL BAŞKANI NİHAT ÇELİK'TEN BAKAN PAKDEMİRLİ'YE KÜPE TEŞEKKÜRÜ

► Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik, küpe bedelleriyle ilgili Bakan Pakdemirli'nin küçükbaş hayvan yetiştiricilerine büyük bir müjde verdiğini ifade ederek "Sayın Bakanımızın yaptığı açıklamada "Küçükbaş küpe bedelini de artık, bakanlık olarak biz karşılayacağız" şeklindeki açıklamasını 260

bin yetiştiricimiz adına memnuniyetle karşılıyoruz. Küpe bedellerinin Bakanlığımız tarafından karşılanacak olması yetiştiricilerimizi önemli bir külfetten kurtaracaktır. Sayın Bakanımız yetiştiricilerimize adeta bu müjdeli açıklamasıyla bayram havası yaşatmıştır. Daha da önemlisi bu uygulama ile kayıt altında olmayan hayvanlar da küpe-lenerek kayıt altına alınmış olacaktır.

Bu nedenle bu uygulamayı önemsiyor ve destekliyoruz. Sektörümüze vermiş olduğu değerden ötürü Birliklerimiz ve tüm yetiştiricilerimiz adına Sayın Bakanımıza ve Bakanlığımızın değerli yetkililerine şükranlarımızla birlikte teşekkür ediyoruz." dedi.

TÜDKİYEB Genel Başkanı Nihat Çelik "Küçükbaş hayvanlarda küpe bedellerinin bakanlık tarafından karşılanması 260 bin yetiştirici tarafından memnuniyetle karşılandı" dedi

Hayvan küpelerinin ücretsiz olması sevindirdi

TÜRKİYE Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik, küpe bedellerinin Tarım ve Orman Bakanlığınca üstlenilecek olmasının küçükbaş hayvan yetiştiren 260 bin besicil tarafından memnuniyetle karşılandığını bildirdi. Çelik, yazılı açıklamasında, küçükbaş ve büyükbaş küpe bedelinin Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından karşılanmasının yetiştiricileri bir külfetten kurtaracağını belirtti. Küçükbaş hayvanlarda küpe bedelleri-

nin bakanlık tarafından karşılanmasının 260 bin yetiştiriciyi memnun ettiğini bildiren Nihat Çelik, "Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli bu müjdeli açıklamasıyla yetiştiricilerimize adeta bayram havası yaşatmıştır." değerlendirmesinde bulundu. Çelik, küpeler için ücret alınmamasının kayıtsız küçükbaş hayvanların kayıt altına alınması için bir teşvik olacağı belirterek, uygulamayı desteklediklerini ve takip edeceklerini vurguladı. (AA)

Hayvan küpeleri artık ücretsiz

Ücretsiz hayvan küpesi yetiştiriciyi memnun etti

■ Yetiştiriciler hayvan küpelerinin ücretsiz olmasından memnun Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik, küpe bedellerinin Tarım ve Orman Bakanlığınca üstlenilecek olmasının küçükbaş hayvan yetiştiren 260 bin besici tarafından memnuniyetle karşılandığını bildirdi.

Yetiştiriciler karardan memnun

ANKARA / AA

Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği Genel Başkanı Nihat Çelik, küpe bedellerinin Tarım ve Orman Bakanlığınca üstlenilecek olmasının küçükbaş hayvan yetiştiren besiciler tarafından memnuniyetle karşılandığını bildirdi.

TARIM VE ORMAN BAKANI PAKDEMİRLİ “KÜPE BEDELİ ALINMAYACAK”

► Ankara Üniversitesi tarafından 10 Ocak 2019 tarihinde düzenlenen “Türkiye’de Tarım Öğreniminin 173. Yılı Dönümü” programına katılan ve burada açıklamalarda bulunan Bakan Pakdemirli, hayvan yetiştiricileri için çok önemli bir müjde vererek, küçükbaş ve büyükbaş hayvan küpe bedellerinin artık bakanlık olarak kendileri tarafından karşılayacağını söyledi. Bakan Pakdemirli’nin bu açıklaması yetiştiriciler tarafından memnuniyetle karşılanırken TÜDKİYEB Genel Başkanı Nihat Çelik Bakan Pakdemirli’ye küçükbaş hayvancılık sektörü adına teşekkür etti.

KOYUN KEÇİ TÜRÜ HAYVANLAR İÇİN 31 MART 2019’A KADAR KÜPE AFFI GETİRİLDİ

► Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından koyun ve keçi türü hayvanlara küpe affı getirildi. Koyun ve Keçi Türü Hayvanların Tanımlanması, Tescili ve İzlenmesi Yönetmeliğinde yapılan değişiklik ile her yaştaki koyun ve keçi türü hayvanların küpelenmesi için 31 Mart 2019 tarihine kadar af getirildi.

Yönetmelik değişikliğinin 3 Kasım 2018 tarihli Resmi Gazete’de yayımlandığını söyleyen Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik “31 Mart 2019 tarihine kadar küçükbaş hayvanlara yaş sınırı olmaksızın küpe takılabilecektir.

Ayrıca bu tarihe kadar işletmelerdeki hayvanların sayıları güncellenebilecektir” dedi.

TÜDKİYEB Genel Başkanı Çelik, 31 Mart 2019 tarihine kadar küpe taktırmayan yetiştiriciler için herhangi bir cezai işlem yapılmayacağını belirterek yetiştiricilerin belirtilen tarihe kadar mağdur olmamaları için duyarlı davranmaları ve İl ve İlçe Müdürlüklerine müracaat etmeleri gerektiğini söyledi. Genel Başkan Çelik, söz konusu küpe affının 31 Aralık 2017 tarihine kadar geçerli olmasına rağmen yeni yönetmelikte bu tarihin 31 Mart 2019 tarihine çekilmesiyle bu konuda mağdur olan yetiştiricilere bir şans daha verildiğini ifade

ederek Tarım ve Orman Bakanı Pakdemirli’ye küçükbaş hayvancılık sektörü adına teşekkür etti.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞINDA “5 ARALIK DÜNYA TOPRAK GÜNÜ” DÜZENLENDİ

► 2013 yılında, Birleşmiş Milletler 68. Genel Kurulu'nda, Gıda ve Tarım Örgütü'nün talebiyle, kutlanan 5 Aralık Dünya Toprak Günü bu yıl Tarım ve Orman Bakanı Dr. Bekir Pakdemirli'nin katılımıyla Bakanlık binasında düzenlenen etkinlikle kutlandı. Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik Başkanlığındaki Merkez Birliği Yönetim ve Denetleme Kurulu Üyeleri de etkinliğe iştirak ettiler. Merkez Birliği tarafından açılan standta küçükbaş hayvan ürünleri ikramında bulunuldu.

5 Aralık Dünya Toprak Günü etkinliklerinde bir konuşma yapan Tarım ve Orman Bakanı Dr. Bekir Pakdemirli, küresel ısınma, yanlış gübreleme ve erozyon gibi sebeplerle tarıma elverişli arazilerde azalma olduğunu belirterek, “Türkiye nüfusunun 2020 yılında 82 milyonu aşacağı tahmin ediliyor. Bu yeni nüfusun gıda ihtiyacı için yalnızca tahıl üretimi dikkate alındığında bile, 1 milyon ton üretim artışı gerekiyor. Bunun için ek 400 bin hektar, yaklaşık 535 bin futbol sahası büyüklüğünde tarım alanına ihtiyaç duyulacak.” dedi. Bakan Pakdemirli bu seneki sloganlarının ‘Toprak Kirliliğine Çare Ol’ olarak belirlendiğini ifade ederek “Toprak vatandır, toprak bölünmez ve toprak cömerttir. Toprak varsa biz varız. Bu yüzden çocuklarımızı erken yaşta toprakla buluşturmalıyız. Ziraatla ilgili öğrencilerimizi sahaya sürmeliyiz ve onların toprakla buluşmasını sağlamalıyız” dedi.

2010’ları da düşünerek toprak konusunda gereken tedbirlerin alınması gerektiğinin altını çizen Pakdemirli “Bizler genellikle, toprakların günlük yaşamlarımızdaki rolünü görmezden geliyoruz. Toprağı, sınırsız bir kaynak gibi kullanıyoruz. Birçoğumuz, binlerce yılda oluşmuş toprakların, çok kısa sürede kaybedilmesinin ya da bozulmasının sonuçlarını düşünmüyoruz. Oysa aldığımız her nefesteki oksijenden, içtiğimiz her yudum suya ve yediğimiz her lokmaya, toprağa muhtacız” değerlendirmesinde bulundu.

Milli ekonomimizin temelini ziraat, ziraatın temelini de toprak olduğunu belirten Pakdemirli “Gıda ihtiyacımızın yüzde 95’ini topraktan karşılıyoruz. Artık, Mars’ta tarım yapmaya odaklanmış bir dünyada yaşıyoruz. Toprağın varlığında zenginlik, yokluğunda ise çölleşme ve sefalet vardır. Kısacası; toprak varsa, biz varız” açıklamasını yaptı.

Dünyada tarımın ekonomik değeri artan bir sektör olduğunu söyleyen Bakan Pakdemirli “Dünya genelinde, nüfus artışı, kentleşme, sanayileşme ve göç çözüm bekleyen sorunlar. Bunun yanında iklim değişikliği ve çölleşme tüm dünyamızı tehdit eden en büyük sorun konumunda. 2050 yılında dünya nüfusu 10 milyar olacak. Kentleşme yüzde 68 artış gösterecek. Buna bağlı olarak gıda üretimi yüzde 60 artış göstermek zorunda” diye konuştu.

Dünyada, geleneksel tarımın yüzleştiği son problemin ise yiyecek artıkları olduğunu vurgulayan Pakdemirli “Evrensel olarak üretilen gıdalar, yüzde 33 ile yüzde 50 oranı arasında hiç yenilmemektedir. Bir tarafta gıda ürünleri yüksek oranda israf edilirken, dünyanın diğer bir ucunda 800 milyon insan aç uyumaktadır” dedi.

Türkiye’de 2050 yılında nüfusun 100 milyon olacağını tahmin edildiğini belirten Bakan Pakdemirli “Kentleşme oranımız yüzde 86 civarlarında olacak. Konunun daha iyi anlaşılabilmesi açısından Türkiye nüfusunun 2020 yılında 82 milyonu aşacağı tahmin ediliyor. Bu, 2015’ten 2020 yılına kadar 5 milyonluk bir nüfus artışına denk geliyor. Bu yeni nüfusun gıda ihtiyacı için yalnızca tahıl üretimi dikkate alındığında bile, 1 milyon ton üretim artışı, bunun için de ek 400 bin hektar, yaklaşık 535 bin futbol sahası büyüklüğünde, tarım alanına ihtiyaç duyulmasıdır” değerlendirmesinde bulundu.

Toprağı daha değerli ve daha verimli hale getirebilmek için önemli çalışmalar yürüttüklerinin altını çizen Bakan Pakdemirli “ Bu kapsamda, tarım topraklarını korumak ve yasal boşluğu gidermek amacıyla, 2005 yılında, Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu çıkarıldı. Düzenlemeyle, 655 bin hektar tarım alanının amaç dışı kullanımı engellendi. Ayrıca tarım arazilerinin miras yoluyla bölünmesini önlemek amacıyla da yasal düzenleme yaptık. Parçalı tarım arazilerini birleştirmek için, arazi toplulaştırma çalışmalarına hız verdik. 2003-2017 döneminde 5 milyon 700 bin hektar ve toplamda 6 milyon 150 bin hektar alanda toplulaştırma gerçekleştirdik. 7 milyon hektar alanda ise 258 ovanızı tarımsal sit alanı ilan ettik” açıklamasını yaptı.

1970’li yıllarda ülkemizde erozyon sebebiyle yılda 500 milyon ton toprağın denizlere taşındığını söyleyen Pakdemirli “Yürütülen başarılı ağaçlandırma, erozyon kontrolü ve mera ıslahı çalışmalarımız neticesinde, bu miktar 154 milyon tona düşürüldü. İnşallah, erozyonla taşınan toprak miktarını, 2023’deki hedefimiz olan 130 milyon tonun altına indireceğiz” dedi.

Yine topraklarımızı korumak adına, 2023 yılına kadar 7 milyar fidanı toprakla buluşturacaklarını vurgulayan Pakdemirli “Toprağı korumak ve tarımsal üretimimizi daha ileriye taşımak için, başta Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere, tüm bakanlık görevlileriyle beraber yoğun mesai sarf ediyoruz. Toprak, tüm kesimleri ilgilendiren en değerli varlığımızdır. Toprağın korunması konusunda tüm paydaşlara sorumluluk düşmektedir” diyerek sözlerini tamamladı.

Tarım Reformu Genel Müdürü Hasan Özlü ise yaptığı

konuşmada bir santimetre toprağın bin yılda oluştuğunu anımsatarak, “Toprağın korunmasını çevreci yaklaşımların da ötesinde milli bir yaklaşımla ele almalıyız. 8 milyon 625 bin alanda detaylı toprak etüt analizlerini tamamladık. Yanlış ve fazla gübrelemeyle toprakların tahrip olmasına engel olmak için ülke genelindeki istasyonlarda ölçüm yapıyoruz. Ulusal Toprak Bilgi Sistemi’nin oluşturulması için çalışmalarımız yürütülüyor.” dedi.

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) Türkiye Temsilcisi Viorel Gutu da toprak kirliliğinin küresel bir sorun olduğuna dikkati çekerek, “ Toprak Kirliliğine Çözüm Ol” kampanyasıyla farkındalığı artırmayı amaçladıklarını ve insanlara “Toprak kirliliğini durdurun” çağrısında bulunduklarını söyledi.

5 Aralık Dünya Günü etkinlikleri kapsamında, kum sanatçısı Metin Çakar “Toprak” temalı bir gösteri yaparken, Kültür Bakanlığı sanatçısı Nilgün Kızılcı da Aşık Veysel’in Kara Toprak türküsü ile Kırmızı Buğday isimli türküyü seslendirdi.

Bakan Pakdemirli, etkinliğin ardından, koruma çalışmalarıyla toprağa değer katan 8 çiftçiye ödülleri verdi. Etkinliğin son bölümünde Tarım ve Orman Bakanı Dr. Bekir Pakdemirli ve Bakan Yardımcısı Mehmet Hadi Tunç ile beraberindekiler çeşitli kuruluşlarca açılan stantları ziyaret ettiler.

Merkez Birliğimiz tarafından açılan standımıza ziyaretçiler tarafından yoğun ilgi gösterilirken Tarım ve Orman Bakanı Dr. Bekir Pakdemirli de standımızı ziyaret ederek kendisine sektör hakkında bilgiler verildi ve TÜDKİYEB Genel Başkanı Nihat Çelik tarafından başta Van’ın meşhur otlu peyniri olmak üzere çeşitli hediyeler takdim edildi.

BAKAN PAKDEMİRLİ: “41 İLİMİZE HAYVANCILIK YATIRIMLARI İÇİN YÜZDE 50 HİBE DESTEĞİ VERİLECEK”

► Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, 2019-2023 yılları arasında 41 ildeki hayvancılık yatırımlarına yüzde 50 hibe desteği sağlanacağını bildirdi.

2014 yılında Bakanlar Kurulu Kararı ile hayvancılık alanındaki yatırımlara hibe desteği verildiğini belirten Dr. Pakdemirli, “Resmi Gazete’nin bugün ki sayısında yayınlanan karar ile bu hibe desteğini 2019-2023 yılları arasında da uygulayacağız. Güneydoğu Anadolu Projesi, Doğu Anadolu Projesi, Doğu Karadeniz Projesi ve Konya Ovası Projesi kapsamındaki 41 ilde hayvancılık yatırımlarına yüzde 50 hibe desteği vereceğiz” dedi.

Dr. Bekir Pakdemirli, yeni ahır ve ağıl yapımı ile tadilatı, damızlık boğa, koç, teke, makine, ekipman ve alet alımına yüzde 50 hibe verilerek hayvancılık yatırımlarına destek sağlanacağını altını çizdi.

2014’TEN BU YANA 11.421 ÜRETİCİYE 264 MİLYON HİBE DESTEĞİ VERİLDİ

2014 yılından bu yana 6.541 boğa, 15.990 koç, 852 teke ve 1.792 adet ahır, ağıl yapımı ile tadilatı için toplamda 11.421 üreticiye 264 milyon 58 bin TL hibe desteği veren Tarım ve Orman Bakanlığı, önümüzdeki 4 yıl boyunca yine yüzde 50 hibe desteğini sürdürecektir.

Destek için verilecek olan projenin bütçesi bakanlık tarafından önümüzdeki günlerde yayımlanacak tebliğ ile belirlenecek.

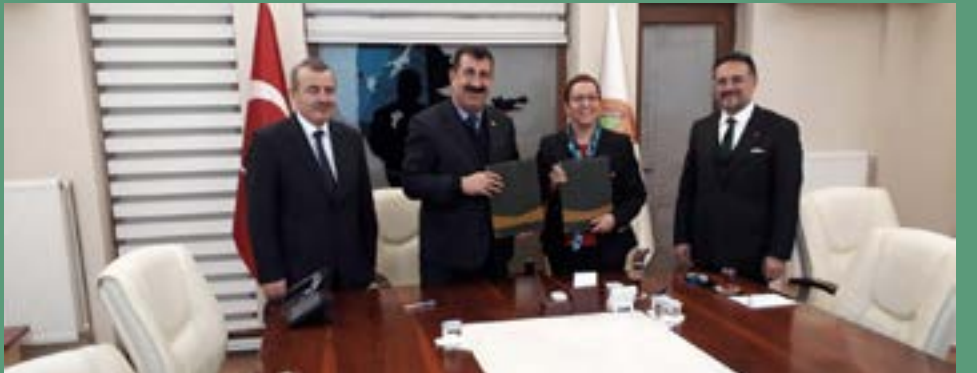
GENÇ ÇİFTÇİ PROJESİNDE KÜÇÜKBAŞ HAYVANLAR TÜDKİYEB TARAFINDAN TEDARİK EDİLECEK

► Tarım ve Orman Bakanlığına bağlı Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü (TİGEM) ile Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) arasında 23 Ocak 2019 tarihinde Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğünde Genç Çiftçi Hibe Projeleri kapsamında yurt içi hayvan tedariki protokolü imzalandı.

TİGEM Genel Müdürü Ayşe Ayşin Işıkgece ile TÜDKİYEB Genel Başkanı Nihat Çelik tarafından imza altına alınan protokol gereğince Merkez Birliğince İl Birliklerine üye yetiştiricilerden temin edilecek olan küçükbaş hayvanlar TİGEM kanalıyla genç çiftçilere dağıtılacak.

TİGEM Genel Müdür Yardımcıları Sait Kocabay ve Ali Osman Kıyak’ın da hazır bulunduğu protokolün imzalanması sonrasında taraflarca hayırlı olması temennilerinde bulunuldu.

2016 yılında uygulanmasına başlanan ve 2019 yılında da devam edecek olan proje ile girişimciliğin desteklenmesi,

gelir düzeyinin yükseltilmesi, alternatif gelir kaynaklarının oluşturulması, kırsalda genç nüfusun istihdamına katkı sağlayacak tarımsal üretime yönelik

projelerin desteklenmesi ve bu sayede tarımda sürdürülebilirliğin sağlanması amaçlanıyor.

TÜDKİYEB GENEL BAŞKANI NİHAT ÇELİK, 2018 YILINI DEĞERLENDİRDİ. 2019 YILINDAN BEKLENTİLERİNİ DİLE GETİRDİ

Müdürü Sayın Yusuf Cemil Satoğlu'na teşekkür ediyorum." dedi.

Genel Başkan Çelik, Merkez Birliği ve İl Birliklerinin kurulduğu 2006 yılından itibaren küçükbaş hayvan sayısının sürekli artışlar kaydettiğini ifade ederek 2018 yılı Haziran ayı TÜİK verilerine göre küçükbaş hayvan sayısının 36 milyonu koyun, 11 milyonu da keçi olmak üzere toplamda 47 milyon seviyesine ulaştığını ve toplam hayvan varlığımız içerisinde küçükbaş hayvan sayısı oranının yüzde 72,9 olarak gerçekleştiğini ancak bu rakamların yılsonu itibarıyla daha da artacağını beklediklerini söyledi.

Çelik, ayrıca iller bazındaki koyun sayısında 2 milyon 516 bin baş ile Van'ın, keçi sayısında ise 757 bin baş ile Mersin'in birinci sırada olduklarını kaydetti.

Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik, küçükbaş hayvancılık sektörünün 2018 yılını Anadolu Ajansına değerlendirdiği açıklamada; 2018 yılında küçükbaş hayvancılık sektöründe çok önemli gelişmeler yaşandığına dikkat çekerek mevcut potansiyel ile önümüzdeki birkaç yılda sektörün yıldızının daha da parlayacağını söyledi.

300 KOYUN PROJESİNDE MERKEZ BİRLİĞİNE ÖNEMLİ GÖREV

2018 yılının en önemli gelişmelerinden birinin kamuoyunda 300 Koyun Projesi olarak bilinen "Üretici şartlarında sözleşmeli küçükbaş hayvancılık projesi" olduğuna vurgu yapan Genel Başkan Çelik, "Ülkemiz küçükbaş hayvancılığı için çok önemli olan 300 koyun projesi Ziraat Bankası, Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü ve Tarım Sigortaları Havuzu arasında yapılan protokol ile hayata geçirilmiş bir projedir. Tedarik kısmını üstlenen TİGEM ile Merkez Birliğimiz arasında ise 19

Eylül 2018 tarihinde damızlık koyun ve koç tedariki sözleşmesi imzalanmıştır. Sözleşmenin imzalanması sonrasında bütün Türkiye'de proje kapsamında talep edilen hayvanların tedarik ve teslimi Merkez Birliğimiz tarafından yapılmaktadır. Bu proje çerçevesinde ilk etapta 50 bin koyun tedariki sağlanacak olup, TİGEM tarafından hazırlanan teknik şartname doğrultusunda Merkez Birliğimiz tarafından tedariki yapılan hayvanlar talep sahibi yetiştiricilere teslim edilmekte olup, halen çalışmalar ülkemiz genelinde yoğun bir şekilde devam etmektedir. Proje 30 Haziran 2019 tarihinde sona erecek olup bu tarihe kadar tedarik ve dağıtımlar planlandığı gibi tamamlanacaktır.

Üreticilerimizin çok kazançlı çıkacakları ve ülke hayvancılığını geliştirecek olan bu proje için Merkez Birliğimize duydukları güvenden dolayı Başta Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan ve Tarım ve Orman Bakanımız Sayın Dr. Bekir Pakdemirli olmak üzere TİGEM Genel Müdürü Sayın Ayşe Aysin IŞIKGECE ve ekibi-ne, Ziraat Bankası Genel Müdürü Sayın Hüseyin Aydın ve TARSİM Genel

KÜÇÜKBAŞ HAYVAN ISLAHI ÇALIŞMALARI BÜTÜN HIZIYLA DEVAM EDİYOR

Genel Başkan Çelik, Merkez Birliği ve 80 ilde faaliyet gösteren Birliklerin asli görevlerinin ıslah çalışmalarını yürütmek olduğuna dikkat çekerek "Bakanlığımız ve Üniversite hocalarımızın liderliğinde Birliklerimizde 1 milyon 250 bin hayvanda ıslah yapıyoruz. Halk Elinde Küçükbaş Hayvan Islahı Ülkesel Projesi olarak bilinen proje ile hem hayvan ırklarımızın verimlerini artırma hem de ürünlerin kalitesini artıma yönüyle ciddi mesafeler alınmıştır. Bunun yanı sıra tarihimizde bir ilk olarak yetkisini aldığımız soykütüğü yürütme konusunda da Bakanlığımızla bir protokol imzaladık. Şu ana kadar müracaatta bulunan Birliklerimizi yetkilendirdik. Ulusal Islah Programı ve soykütüğü sisteminin hayata geçirilmesi ile ülkemizin damızlık koç teke ihtiyacı karşılanacaktır" dedi.

31 MART 2019'A KADAR KÜPE AFFI GETİRİLDİ

Genel Başkan Çelik, ilgili yönetmelikte yapılan değişiklik ile her yaştaki koyun ve keçi türü hayvanların küpelenmesi için 31 Mart 2019 tarihine kadar af getirildiğine dikkat çekerek "31 Mart 2019 tarihine kadar küçükbaş hayvanlara yaş sınırı olmaksızın küpe takılabilecektir. Ayrıca bu tarihe kadar işletmelerdeki hayvanların sayıları güncellenebilecektir" dedi. TÜDKİYEB Genel Başkanı Çelik, 31 Mart 2019 tarihine kadar küpe taktırmayan yetiştiriciler için herhangi bir cezai işlem yapılmayacağını belirterek yetiştiricilerin belirtilen tarihe kadar mağdur olmamaları için duyarlı davranmaları ve İl ve İlçe Müdürlüklerine müracaat etmeleri gerektiğini söyledi. Genel Başkan Çelik, söz konusu küpe affının 31 Aralık 2017 tarihine kadar geçerli olmasına rağmen yeni yönetmelikte bu tarihin 31 Mart 2019 tarihine çekilmesiyle bu konuda mağdur olan yetiştiricilere bir şans daha verildiğini ifade ederek Tarım ve Orman Bakanı Pakdemirli'ye küçükbaş hayvancılık sektörü adına teşekkür etti.

DESTEKLEMELERDEN MAĞDUR OLABİLECEK YETİŞTİRİCİLERİMİZE 120 AY MÜJDESİ!

Genel Başkan Çelik, yaptıkları girişimler sonucunda Hayvancılık Desteklemeleri Uygulama Tebliğinde yer alan anaç koyun keçi desteklemelerinden yararlanılacak hayvan yaşına ait 15-90 ay ibaresinin 15-120 ay olarak değiştirilerek uygulamaya konulduğunu söyleyerek "Değişikliğe ilişkin tebliğ 17 Ekim 2018 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe girdi. 90 ile 120 ay arasında mevcut anaç hayvan varlığı içinde yaklaşık yüzde 20 civarında hayvan bulunmaktaydı. Bu konuda İl Birliklerimizden Merkez Birliğimize yazılı ve sözlü talepler olarak ciddi şekilde mağduriyetler yaşanacağı dile getirildi. Konuyu Sayın Bakanımıza izah ettik. Kendileri de ikna oldular. Değişiklik ile binlerce yetiştiricimizin mağduriyeti önlenmiş oldu" dedi.

2018 YILI KÜÇÜKBAŞ HAYVANCILIK DESTEKLEMELERİ

TÜDKİYEB Genel Başkanı Nihat Çelik, 2018'de yapılan tarımsal desteklere ilişkin değerlendirmelerde de bulunarak, "Anaç koyun keçi, aşılama ve küpe desteği ile çoban istihdamına getirilen destekler küçükbaş hayvan üretimini artıracak." dedi. Bakanlar Kurulunca kararlaştırılarak yürürlüğe giren tarımsal desteklemeler kararnamesinin, sektör açısından 2017 yılına göre mevcut durumunu koruduğunun görüldüğünü belirten Çelik, "Geçen yıl 25 lira olan anaç koyun keçi desteği 2018 yılı için de aynen devam ediyor. Geçen yıla göre aynı kalmasını, Bakanlığımızın bütçe imkânları dâhilinde olabileceğini düşünüyoruz. Ancak, sektörümüze bundan sonraki süreçte de imkânlar ölçüsünde daha fazla destek olacağına yürekten inanıyoruz. Ayrıca anaç koyun keçi desteklemesinde son yıllarda hem yetiştirici sayısının hem de hayvan sayılarının artması sektörümüz adına olumlu gelişmeler olmuştur. " değerlendirmesinde bulundu.

Çelik, söz konusu kararnameyle getirilen önemli bir desteğinde çoban istihdamı konusunda olduğunu vurgulayarak, "5 bin lira olan destek aynen kalırken, 250 baş olan hayvan sayısı şartı 200 başa indirilmiş, köy ortak sürüleri de destek kapsamına dahil edilmiştir. Bu değişikliğin de yine sektörümüze olumlu yansımaları olduğunu düşünüyoruz. Zaten çoban istihdam desteğinde hayvan sayısının düşürülmesi hususunda Merkez Birliği olarak Bakanlığımıza yaptığımız önerimiz de bu yöndeydi. Bu önerimizin gerçekleşmiş olması da bizi mutlu etmiştir." dedi.

KÜPE BEDELİ ARTIK YETİŞTİRİCİDEN ALINMAYACAK

Genel Başkan Çelik, 2018 yılının önemli bir gelişmesi olarak küpe bedeli konusuna değinerek, 29 Haziran 2018 tarihinde Resmi gazetede yayımlanan

lanen Koyun ve Keçi türü hayvanların tanımlanması, tescili ve izlenmesi yönetmeliğinde değişikliğe gidilerek yetiştiricilerden küpe bedeli alınmayacağını ve bu durumda yetiştiricilerin rahat bir nefes aldıklarını söyledi ve küpeleme yetkisinin Birliklere devredilmesi gerektiğini vurguladı.

YAYLALARA ÇIKMA YASAĞININ KALDIRILMASI SEKTÖRÜ OLUMLU ETKİLEDİ

TÜDKİYEB Genel Başkanı Nihat Çelik, terör olayları nedeniyle Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde uygulanan yaylalara çıkma yasağının Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın talimatlarıyla birlikte ilkbaharda kaldırılması ile ülkedeki küçükbaş hayvan sayısındaki artışta önemli rol oynadığını belirterek, "Yetiştiricilerimizin dört gözle beklediği meraların koyunlarımıza keçilerimize açılması bizim için en güzel bahar olmuştur." dedi.

Diğer yandan küçükbaş hayvancılığın desteklenmesi adına Tarım ve Orman Bakanlığınca 22.3 milyon hektar olan orman alanlarının yüzde 53'ünü yani yaklaşık 12 milyon hektarlık alanının otlatmaya açılmış olmasının da memnuniyet verici olduğunu söyleyen Çelik, "Yem maliyetlerini de olumlu etkileyecek olması açısından bu kararı memnuniyetle karşılıyor Sayın bakanımıza tüm yetiştiricilerimiz adına teşekkür ediyorum." dedi.

KIRSAL KALKINMAYA YÖNELİK YETİŞTİRİCİLERE ÜCRETSİZ HİBE PROJELERİ...

Kırsal kalkınmaya yönelik hibe projelerinde çok önemli bir adıma ilk imzayı attıklarına dikkat çeken Genel Başkan Çelik, Tarım Reformu Genel Müdürlüğü, Eğitim Yayın ve Yayınlar Dairesi Başkanlığı ve Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (TKDK) ile TÜDKİYEB arasında Şubat 2018 de eğitim ve proje hazırlama işbirliği protokolü imzaladıklarını ve protokol

sonrasında Koyun Keçi Birliklerinde çalışan personele yönelik Antalya'da 5 günlük eğitim verildiğini söyledi.

Projeden 270 bin işletmenin faydalanacağına dikkat çeken Çelik, "Bu önemli bir rakam. Her talep edene her türlü projesini yapacağız. Protokol yetiştiricilerimiz açısından çok önemliydi çünkü bu protokol ile yetiştiricilerimize mali külfet gelmeden mahallinde birliklerimiz tarafından projeleri ücret alınmadan bedava yapılacaktır. Bunun da ülkemiz hayvancılığına katkısı ve getirileri büyük olacaktır." dedi.

BAKAN PAKDEMİRLİ KÜÇÜKBAŞ HAYVANCILIK İÇİN OLUMLU MESAJLAR VERDİ

TÜDKİYEB Genel Başkanı Çelik, Yönetim ve Denetleme Kurulu ile birlikte Eylül ayı içerisinde Tarım ve Orman Bakanı Pakdemirli'yi makamında ziyaret ettiklerini ve Bakan Pakdemirli'nin küçükbaş hayvancılık sektörüne olumlu yaklaşımı açısından son derece mutlu olduklarını ifade ederek Bakan Pakdemirli'nin de küçükbaş hayvancılık için gerekli çalışmaların yapılacağını ifade etmesini sektör açısından önemli bulduklarını söyledi.

Görüşmede sektörün birçok sorunlarını dile getirdiğini ifade eden Genel Başkan Çelik, "Sayın Bakanımız sorunlarımıza karşı duyarlı davranarak el birliği ile sorunların aşılabileceğini müjdesini verdi. Bu da 270 bin yetiştiricimiz adına bizleri mutlu etti. Küçükbaş hayvancılığın ülkemiz şartları için çok önemli olduğu ve mutlaka daha fazla desteklenmesi gerektiği noktasında görüş birliğine vardık. Dolayısıyla bu görüş birliğimizin neticesinde hedef olarak da kısa vadede küçükbaş hayvan sayımızı en az 60 milyona çıkarmak için yoğun çaba harcayacağımızı ifade ettik. Netice itibarıyla Sayın Bakanımızın sektörümüze yaklaşımı ve verdiği olumlu mesajlar bizi ziyadesiyle memnun etmiştir." dedi.

2018 YILI KURBAN BAYRAMI BİLANÇOSU

Genel Başkan Çelik, 2018 yılında kurban bayramı için pazarlara her yıl olduğu gibi ihtiyaç fazlası kadar kurbanlık küçükbaş hayvanların sunulduğunu, geçen yıla oranla hemen hemen aynı miktarda küçükbaş hayvan satıldığını belirterek, "Ülkemizde her yıl kurban bayramlarında 3- 3,5 milyona varan sayıda küçükbaş hayvan kurban ediliyordu. Ancak iki yıldır bu sayı 2,5 - 3 milyon civarında kaldı. Bunun sebeplerinden birisinin tatil döneminin uzun olması diğerinin de ekonomik nedenlerden dolayı olduğunu düşünüyoruz. Tüketici açısından durum böyleyken yetiştiricilerimiz açısından da durum daha farklı bir boyuta geldi.

Başta yem maliyetleri olmak üzere diğer girdilerde olan yüzde otuzlara varan artışlara rağmen hayvanların fiyatları geçen yıla göre çok fazla artış göstermedi. Her şeye rağmen bu bayramda küçükbaş hayvanları tercih eden vatandaşlarımıza sektörümüz adına teşekkür ediyor ve kestikleri kurbanların Allah katında kabul ve rıza görmesini temenni ediyorum." dedi.

KÜÇÜKBAŞ HAYVANCILIK SEKTÖR TOPLANTISINA BÜYÜK İLGİ

Merkez Birliği olarak en önemli görevlerinden birinin Bakanlık ve sektörün diğer paydaşları ile Birlikler arasında köprü vazifesi kurmak olduğunu belirten Genel Başkan Çelik, Merkez Birliği olarak Antalya'da 2018 Mart ayında Küçükbaş Hayvancılık Sektör toplantısını gerçekleştirdiklerini ve toplantıya yaklaşık 300 kişinin katıldığını, Tarım Bakanlığının çeşitli birimlerinden Bakanlık Bürokratları ile birlikte İl Birliklerinin Başkanları, Yönetim Kurulu Üyeleri ve personelinin iştirak ettiğini, üç gün süren toplantıda küçükbaş hayvancılığın her yönüyle ele alındığını söyleyerek toplantı süresince katılımcılarla birlikte sorunlara çözüm aradıklarını ve istişareler sonunda olumlu sonuçlar elde edildiğini ifade etti.

KÜÇÜKBAŞ HAYVANCILIK SEKTÖRÜNÜN 2019 YILINDAN BEKLENTİLERİ...

TÜDKİYEB Genel Başkanı Nihat Çelik, 2019 yılında küçükbaş hayvancılık sektöründen beklentilerini de dile getirerek şunları söyledi.

"2019 yılındaki en büyük beklentimiz, mevcut olan bazı sorunlarımızın çözüme kavuşturulmasıdır. Beklentilerimizin başında öncelikle sektörümüzün olmazsa olmazı olan nitelikli çoban bulma ve çalıştırma sorununun çözüm bulmasıdır. Diğer yandan yem maliyetleri oldukça yüksektir. Ama ülkemizde küçükbaş hayvancılığın meraya dayalı yapıldığı gerçeği de vardır. Meralarımız koyunlarımız ve keçilerimizindir. Ama ne yazık ki meraların kullanımında bu işle uğraşanların söz hakkı yoktur. Onun için biz sürekli İl Mera Komisyonlarında Birliklerimizin de doğal üye olarak bulunmasını istiyor ve bu konuda mevzuatta yeni bir düzenleme yapılmasını istiyoruz. Bu arada meralarımızın ıslah edilerek koyun keçi yetiştiricilerine kayıtsız şartsız tahsis edilmesini ısrarla talep ediyoruz.

Küçükbaş hayvancılığın daha çok desteklenmesi gerektiğini her zaman ve her yerde söylüyoruz. Koyun ve keçi bu ülkenin milli meselesi olmakla beraber ekonomik anlamda da bu ülkenin sigortasıdır. İnsanların köylelerinde kalması için, köyden kente göçlerin önlenmesi için sosyal açıdan da önemli bir sektördür. Onun için küçük aile işletmelerinin 2019 yılında daha çok desteklenmesini bekliyoruz. 2019 yılından en büyük beklentilerimizden biri de insanların doğal, organik beslenmesine hizmet etmektir. Bunun için de koyun ve keçiyi güçlü ve sağlıklı nesiller yetiştirmenin bir aracı olarak görüyoruz. Küçükbaş hayvancılık daha çok meraya dayalı yapıldığından koyun keçi ürünlerinin doğal olması sebebiyle küçükbaş hayvancılığın da organik hayvancılığı destekleme kapsamına alınmasını istiyoruz.

Halen uygulanmakta olan anaç koyun keçi desteklemelerinin önümüzdeki süreçte de devam etmesi, ancak son 2 yıldır 25 lira olarak verilen Anaç koyun keçi destek miktarının hayvan başına en az 50 lira olması, Anaç koyun keçi destekleme ödemelerinin yetiştiricilerin paraya en çok ihtiyaç duyduğu Mart veya Nisan ayları içerisinde yapılması, tüm küçükbaş hayvanların destekleme kapsamına alınması, yürürlüğe konulan ve çalışmaları devam eden SOYBİS kapsamında soy kütüğü tutma ile ilgili yetiştiricilere destek verilmesi gibi beklentilerimizin de 2019 yılında gerçekleşmesini umuyor ve Bakanlığımızdan talep ediyoruz.

2019 ve ileriki yıllar için ana hedefimiz küçükbaş hayvan sayısının artırılmasıdır. Bugün 47 milyonluk küçükbaş hayvan varlığımızla Avrupa'da birinci

sırada olmamıza rağmen biz bu sayının yetersiz olduğunu ve bu rakamın orta vadede 60-70 milyona çıkarılmasını hedefliyoruz. Onun için de hayvancılık politikalarının bundan böyle ağırlıklı olarak küçükbaş hayvancılık üzerinden planlanması gerektiğini söylüyoruz. Böylelikle kırmızı et açığının kapatılabileceğini iddia ediyoruz. Hayvancılığa genel manada baktığımızda önemli bir beklentimiz de canlı hayvan ve et ithalatına son verilmesidir. Bizim daha çok üretmemiz ve bu alanda ihracatçı bir ülke olmamız lazım. Üstelik ülkemizde var olan küçükbaş hayvancılık potansiyeli göz önüne alındığında bizim daha çok üretecek politikalara ve çözümlere ihtiyacımız bulunmaktadır.

Birliklerimizin yetiştiricilerimize daha iyi hizmet verebilmesi açısından gelir-

lerinin artırılarak güçlendirilmeleri son derece önemlidir. Bu nedenle 2019 tarımsal destekleme kararnamesinde çiftçi örgütlerini güçlendirme payının artırılarak Birliklerimizin daha güçlü hale getirilmesini bekliyoruz. 2019 yılı için son sözümüz; Coğrafyamız, iklimimiz ve mera yapımız tamamen küçükbaş hayvancılığa uygun bir durumdadır. Ülkemizin bu avantajlardan mutlaka faydalanması gerekmektedir. Bu nedenle küçükbaş hayvancılığın çok daha iyi yerlere gelmesi için Merkez Birliğimiz ve İl Birlikleri olarak her zaman var olacağız."

TÜDKİYE Genel Başkanı Çelik, değerlendirmesinin sonunda yeni yıl mesajı vererek "Yeni yılın tüm insanlığa barış, huzur ve mutluluk getirmesi"-temennilerinde bulundu.

GENEL BAŞKAN ÇELİK'İN BASIN AÇIKLAMASINA
ULUSAL VE YEREL BASINDAN BÜYÜK İLGİ

HAYVAN YETİŞTİRİCİSİNE 12 MİLYON HEKTARLIK YENİ OTLATMA ALANI

► Tarım ve Orman Bakanı Pakdemirli, büyükbaş ve küçükbaş hayvancılığın desteklenmesi için önemli bir adım attıklarını belirterek, “Yaklaşık 12 milyon hektarlık alanı otlatmaya açmış olduk.” dedi.

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, AA muhabirine yaptığı açıklamada, dünyada orman varlığını artıran nadir ülkelerden birinin Türkiye olduğunu, ülkenin çölleşme ve orman yangınlarıyla mücadelede de öne çıktığını söyledi.

Orman kaynaklarından toplumun tüm kesimlerinin sürdürülebilir şekilde faydalanmasının önemine işaret eden Pakdemirli, hayvancılığın, orman alanlarının gelişmesini daraltan bir faaliyet olmadığını ve bu kapsamda orman içi açıklıklarda hayvan otlatmasını serbest bıraktıklarını anımsattı.

Pakdemirli, büyükbaş ve küçükbaş hayvancılığın desteklenmesi için önemli bir adım daha atıldığını belirterek, yeni yaptıkları çalışmayla biyolojik bağımsızlığına ulaşmış, artık hayvan-

ların zarar veremeyeceği boya gelmiş ağaçların bulunduğu alanların tümünü otlatmaya açık hale getirdiklerini bildirdi.

Bu kapsamda, 81 ilde otlatmaya açılan alanlar bulunduğu dikkati çeken Pakdemirli, “Ülkemizdeki 22,3 milyon hektar ormanlık alanın yüzde 53’ünü, yaklaşık 12 milyon hektarlık kısmını otlatmaya açmış olduk. Sadece küçük boylu fidanlar ve yeni ağaçlandırma yaptığımız orman sahalarını otlatmaya kapattık. Hayvanların uzanarak zarar verebileceği boyda ağaçların bulunduğu alanlarla orman içlerindeki gençleştirme alanlarında da otlatma yapılamayacak. Yani sadece otlatmaya kısıtlı alanları belirledik. Kalan ormanların tamamında büyükbaş ve küçükbaş hayvanları otlatmayı serbest bıraktık.” diye konuştu.

Otlatmanın orman alanlarına zararı olmadığını dile getiren Pakdemirli, şunları kaydetti: “Otlatma sayesinde orman altındaki ot tabakası ortadan kalkacağı için bu adımımız orman yangınları açısından da önleyici bir

tedbir anlamına geliyor. Planlı otlatmayla orman ekosisteminin parçaları olan toprağın, suyun, vejetasyonun ve yaban hayatının korunması ve sürdürülebilirliğinin sağlanması da amaçlanıyor. Bu alanlardaki otlatma ücretsiz yapılacak, kesinlikle ücret alınmayacak. Vatandaşlardan ricamız, ağaçlandırma ve genç fidanların olduğu sahalarda otlatma yapmamaları. Yeni ağaçlandırılan sahalarda genç fidanların olduğu sahalarda hayvan otlatmak yasak olacak. Ağaçlandırma sahaları ve yangın görmüş alanlarda yapılan ağaçlandırma çalışmalarındaki fidanlar, hayvanların zarar vermeyecekleri boyuta ulaşmaları halinde otlatmaya açık alanlara konu edilebilecek.”

Pakdemirli, bu çalışmayla besicilerin yem maliyetlerinin azalmasına da katkı sağlayacaklarını belirterek, “Hayvancılık sektörü için 12 milyon hektarlık yeni otlatma alanı açılmış oldu. Ormanlardan sürdürülebilir şekilde insanlarımızın daha fazla faydalanmasını sağlıyoruz.” dedi.

6. TARIMSAL ARAŞTIRMA DANIŞMA KURULU (TADAK) TOPLANTISI GERÇEKLEŞTİRİLDİ

6. Tarımsal Araştırma Danışma Kurulu (TADAK) Toplantısı 25 Aralık 2018 tarihinde Ankara Anadolu Otel’de gerçekleştirildi. Tarım ve Orman Bakan Yardımcısı Mehmet Hadi Tunç’un başkanlığında gerçekleştirilen toplantıya Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik ve Teknik İşler Müdürü Veysel Ören de iştirak etti.

Toplantı; Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar (TAGEM) Genel Müdürü Özkan Kayacan ve Bakan Yardımcısı Mehmet Hadi Tunç’un yaptıkları açılış konuşmaları ile başladı. TAGEM Daire Başkanı Doç. Dr. Cengizhan Mızrak tarafından 5. TADAK kararlarının değerlendirilmesi sonrasında

katılımcıların AR-GE ihtiyaçları ve önceliklerine ilişkin konuların görüşülmesine geçildi.

Toplantı, Tarım ve Orman Bakanlığı ana hizmet ve ilgili birimlerinin, üniversitelerin ilgili fakültelerinin, ilgili kamu kurumlarının, sektördeki meslek kuruluşlarının ve ilgili sivil toplum kuruluşları ile özel sektör kuruluşlarının üst düzey temsilcilerinden oluşan yaklaşık 65 kişinin katılımıyla gerçekleştirilirken toplantıda, paydaşların görüş ve önerileri dikkate alınarak gıda güvenliği ve güvenilirliğinin sağlanması başta olmak üzere, ithalatın azaltılması, ihracatın artırılması, bilgi ve teknoloji geliştirilmesi, bitkisel ve hayvansal üretimin geliştirilmesi, sektörün önce-

likli ihtiyaçlarının karşılanması ile kaynakların etkin ve yerinde kullanılması için yeni proje konuları belirlendi.

Toplantıya verilen ara esnasında TÜDKİYEB Genel Başkanı Nihat Çelik, Bakan Yardımcısı Mehmet Hadi Tunç ve TAGEM Genel Müdürü Özkan Kayacan ile küçükbaş hayvancılık sektörüne ilişkin bir takım görüşmelerde bulundu. Toplantı, öğleden sonra da devam ederken son bölümde yapılan genel değerlendirme ile sonuçlandırıldı.

GENEL BAŞKAN ÇELİK, BAKANLIKTA ULUSAL KIRSAL AĞ BİLGİLENDİRME TOPLANTISINA KATILDI

Tarım Reformu Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen Ulusal Kırsal Ağ bilgilendirme toplantısı 10 Ocak 2019 tarihinde Tarım ve Orman Bakan Yardımcısı Mustafa Aksu'nun da katılımıyla Bakanlık Mehmet Akif Ersoy Konferans Salonunda gerçekleştirildi. Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik'in de katılım gösterdiği toplantı sonrasında fuaye salonunda "Kırsalın Düşleri Ağlarla Örölsün. YEG Sokağı" Bakan Yardımcısı Mustafa Aksu, Tarım Reformu Genel Müdürü Hasan Özlü, Avrupa Birliği Yetkilileri ile TÜDKİYEB Genel Başkanı Nihat Çelik tarafından kurdele kesimiyle açıldı. Daha sonra kurulan stantlar protokol tarafından ziyaret edildi. Ziyaretler esnasında ise TÜDKİYEB Genel Başkanı Nihat Çelik, Tarım ve Orman Bakan

Yardımcısı Mustafa Aksu ile sektör hakkında kısa bir görüşme gerçekleşti.

Toplantıda bir konuşma yapan Bakan Yardımcısı Aksu, kırsal politikaları belirlemede çok titiz olduklarını, tüm paydaşların ve yerel dinamiklerin fikirlerini aldıklarını söyledi. Türkiye'de bugüne kadar pek çok kırsal kalkınma programı uygulandığı belirten Aksu, bakanlık koordinasyonunda ve ilgili paydaşların katılımıyla 2014-2020 yıllarını kapsayan Ulusal Kırsal Kalkınma Strateji Belgesi'nin hazırlandığını bildirdi.

Aksu, bu belgeyle genel olarak dünyadaki eğilimleri yakından takip ederek, Avrupa Birliği (AB) uyum sürecinin gerekleri doğrultusunda kırsal kalkınma faaliyetlerinin oluşturulmasını he-

deflediklerini dile getirdi. Ulusal kırsal ağ sayesinde bu alandaki kalkınma politikalarının ilgili tüm paydaşlar tarafından benimsenmesini sağlama-yı öngördüklerine işaret eden Aksu, paydaşların bunlara katılımını teşvik ettiklerine dikkati çekti.

Aksu, politikaların geliştirilmesinde aidiyet duygusunun çok önemli olduğunu vurgulayarak, şunları kaydetti: "Bakanlık olarak kırsaldaki gelişimin iş birliği ve karşılıklı güvenle sürdürülebi-leceğini çok iyi biliyoruz. Katılımcı ve birleştirici bir stratejiyle deneyimlerin paylaşılmasını benimseyerek insanlarımızın sahip olduğu birikim ve potansiyelin ortaya çıkmasına vesile olmayı amaçlıyoruz."

300 KOYUN PROJESİNİN PAYDAŞLARI MERKEZ BİRLİĞİMİZDE BİRARAYA GELDİ

TİGEM Genel Müdürü Ayşe Aysin Işıkgece, Genel Müdür Yardımcısı Recep Semiz, T.C Ziraat Bankası Kredi Politikaları Genel Müdür Yardımcısı M. Cengiz Göğebakan, Tarım Politikaları Bölüm başkanı Ferhat Pişmaf ve Kredi Süreçleri Bölüm Başkanı Mehmet Turgut, 13 Kasım 2018 tarihinde Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik'i makamında ziyaret ettiler.

Ziyaret çerçevesinde; kamuoyunda 300 koyun projesi olarak bilinen "Üretici Şartlarında Sözleşmeli Küçükbaş Hayvancılık Projesi" kapsamında "yapılan faaliyetler değerlendirilerek mevzuatta yaşanan sıkıntıların giderilmesine yönelik birtakım çalışmalarda bulunuldu. Ziyaret sonrasında bir açıklamada bulunan TÜDKİYEB Genel Başkanı

Nihat Çelik, projenin Ziraat Bankası, Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü ve Tarım Sigortaları Havuzu arasında yapılan bir protokol ile hayata geçirildiğini ve Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliğinin de TİGEM ile yapılan protokol gereğince hayvan temini noktasında projenin bir paydaşı olduğunu hatırlatarak çalışmaların gayet başarılı bir şekilde yürütülmesinde büyük gayretleri olan TİGEM Genel Müdürü Işıkgece ve Genel Müdür Yardımcısı Semiz ile Ziraat Bankası Genel Müdür Yardımcısı Göğebakan ve beraberindeki Bölüm Başkanlarını Merkez Birliğinde ağırlamaktan duyduğu memnuniyeti dile getirerek kendilerine teşekkür etti.

Proje kapsamında kredi şartlarına uyan yetiştiricilere 300 başa kadar yerli ırklardan damızlık koyun ve koç

temini yapılarak teslim etme işlemlerinin aralıksız olarak devam ettiğini ifade eden Genel Başkan Çelik, TÜDKİYEB olarak bu proje vesilesiyle yetiştiricilere hizmet etmek açısından büyük mutluluk duyduklarını söyledi.

TİGEM ve Ziraat Bankası yetkilileri de projenin önemine vurgu yaparak TÜDKİYEB ile birlikte projeyi yürütmekten duydukları memnuniyeti dile getirerek Genel Başkan Çelik'e çalışmalarından dolayı teşekkürlerini iletiler.

Samimi bir ortamda gerçekleşen ziyaretin bir bölümünde de TÜDKİYEB Genel Başkanı Nihat Çelik tarafından Birliklerin ve yetiştiricilerin Ziraat Bankası nezdinde yaşamakta olduğu birtakım sorunlar dile getirildi.

GENEL BAŞKAN ÇELİK'TEN TİGEM GENEL MÜDÜR YARDIMCISI KIYAK'A HAYIRLI OLSUN ZİYARETİ

Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik ve beraberinde Genel Sekreter Vekili Vedat Koç, 25 Aralık 2018 tarihinde Tarım İşletmeleri (TİGEM) Genel Müdür Yardımcılığı görevine atanan Ali Osman Kıyak'ı

makamında ziyaret etti ve yeni görevinin hayırlı olması temennileriyle birlikte başarılar diledi. Genel Başkan Çelik, TİGEM Genel Müdür Yardımcısı Ali Osman Kıyak'a, göstermiş olduğu yakın ilgi ve alakasından dolayı teşekkür etti.

ZİYARETLER

Gümrük ve Ticaret Eski Bakan Yardımcısı Fatih Çiftçi, 3 Aralık 2018 tarihinde Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik'i Merkez Birliğinde ziyaret etti.

Samimi bir ortamda gerçekleşen ziyaret sonrasında Bakan Yardımcısı Çiftçi, Merkez Birliği nezdinde Genel Başkan Çelik'in çalışmalarını yakından takip ettiğini ve küçükbaş hayvancılık sektörüne önemli hizmetlerde bulunduğunu söyledi.

Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (TKDK) Ankara İl Koordinatörü Güzin Oyman ve TKDK Ankara İl Koordinatörlüğünde görevli Uzman Cihan Sezer, 19 Aralık 2018 tarihinde Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik'i makamında ziyaret ederek küçükbaş hayvancılık sektörüne ilişkin bir takım konularda fikir alışverişinde bulundular.

Niğde İli Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı Şuayip Demirkol ve beraberindeki heyet 20 Kasım 2018 tarihinde Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik'i makamında ziyaret etti.

Niğde Birlik heyetinde Başkan Demirkol'un yanısıra Başkan Yardımcısı Erkan Aydın, Muhasip Üye Hilmi Özkan Yönetim Kurulu Üyesi Ömer Çalta, Denetleme Kurulu Başkanı İsmail Koyun ve Birlik Sorumlu Müdürü Namık Kemal Demirdoğan yer aldı.

ZİYARETLER

Balıkesir Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı Av. Ufuk Çallıoğlu, Diyarbakır Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı Abdullah Çetinkaya, Denizli Koyun Keçi Yetiştiricileri Birlik Başkanı Kadir Özdemir ile Balıkesir Birlik Kayyum heyetinden Özcan Meder, Birlik Sorumlu Müdürü Şeref Erbay ve Birlik Personeli Emrullah Çetin, 27 Kasım 2018 tarihinde Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik'i makamında ziyaret ettiler.

Bitlis İli Ahlat Kaymakamı Mustafa Akgül ile Hakkari Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı Reşit Akman, Çankırı Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı Ahmet Susam ve Çorum Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı ve aynı zamanda TÜDKİYEB Yönetim Kurulu Muhasip Üyesi Şevket Avcı ve beraberindeki heyet, 21 Aralık 2018 tarihinde Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik'i Merkez Birliğinde ziyaret ederek küçükbaş hayvancılık sektörüne dair birtakım görüşmelerde bulundular.

Bilecik İli Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı Cemil İnce ve Birlik üyesi Mesut Kök ile Eskişehir İli Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı Mehmet Köksal, 3 Aralık 2018 tarihinde Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik'i makamında ziyaret ettiler.

ZİYARETLER

Bingöl Koyun Keçi Yetiştiricileri Birlik Başkanı Ali Kaysadu, 25 Aralık 2018 tarihinde Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik'i makamında ziyaret etti.

Ziyaret çerçevesinde; Bingöl ilinde küçükbaş hayvancılıkla ilgili yapılan çalışmalar değerlendirildi. TÜDKİYEB Genel Başkanı Nihat ÇELİK, ziyaret sonrasında Birlik Başkanı Kaysadu'ya ziyaretinden dolayı teşekkür ederek çalışmalarında başarılar diledi.

Edirne İli Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı Şenol Günday ve Birlik Üyeleri Siyami Arıtaşı ile Osman Aydoğdu, 23 Kasım 2018 tarihinde Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik'i makamında ziyaret etti. Küçükbaş hayvancılık sektörünün genel sorunlarının da görüşüldüğü ziyarette Edirne ilindeki küçükbaş hayvancılığın durumu hakkında da bilgi paylaşımında bulunuldu.

Karaman İli Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı Yücel Yaman ve Gazete Anadolu'nun sahibi Hüseyin Oğuz 19 Aralık 2018 tarihinde Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik'i makamında ziyaret etti.

TÜDKİYEB Genel Başkanı Nihat Çelik, Merkez Birliğine ziyarette bulunan Karaman Birlik Başkanı Yücel Yaman'a ziyaretlerinden dolayı teşekkür ederek çalışmalarında başarılar dilerken Karaman'ın yerel gazetelerinden Gazete Anadolu'nun sahibi Hüseyin Oğuz'a da yayın hayatında başarı temennilerinde bulundu.

ZİYARETLER

Elazığ Koyun Keçi Yetiştiricileri Başkanı Mahmut Sezer ve Eski Başkan Merkez Birliği üst delegesi Cemal Yıldırım, Kars Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı Ali Gürbüz Sadıkoğlu, Kırşehir Koyun Keçi Yetiştiricileri Birlik Başkanı Erol Doğan ile Birlik Muhasip Üyesi Ramazan Kaya, Yönetim Kurulu Üyeleri Kemal Ilgar ve Sami Turan 13 Kasım 2018 tarihinde Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik'i makamında ziyaret ettiler.

Kırıkkale Koyun Keçi Yetiştiricileri Birlik Başkanı M. Kürşat Ulusoy 6 Aralık 2018 tarihinde, Gaziantep birlik başkanı Osman Türkman ise 22 ocak 2018 tarihinde Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik'i makamında ziyaret etti.

TÜDKİYEB Genel Başkanı ve Tüm Köy ve Mahalle Muhtarları Derneği Genel Başkanı Nihat Çelik, 22 Kasım 2018 tarihinde, Van'ın Erciş İlçesinden Belediye Başkan Aday Adayı olan Mehmet Salih Yaşar ve Erciş Sabanbükten Mahallesi Muhtarı Mustafa Yaşar'ı, 23 Kasım 2018 tarihinde ise Erciş Deliçay Mahallesi Muhtarı Rafet Çelik ile Erciş Kocapınar Mahallesi Muhtarı Zeynel Abidin Çiçek'i makamındaki kabulünde küçükbaş hayvancılık ve yerel yönetimlere dair bir takım konularda görüşmelerde bulundu.

ZİYARETLER

Muş İli Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı Ali Erikli 22 Kasım 2018 tarihinde Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik'i makamında ziyaret ederek çalışmalarını hakkında bilgilendirmede bulundu. TÜDKİYEB Genel Başkanı Nihat Çelik, ziyaret dolayısıyla Birlik Başkanı Erikli'ye teşekkür ederek yetiştiriciler için yapmış olduğu hizmetlerin bundan böyle de devam etmesini diledi. Birlik Başkanı Ali Erikli de Genel Başkan Çelik'e teşekkür etti ve Merkez Birliği ile el ele vererek daha güzel çalışmalara imza atacaklarına inandıklarını söyledi.

Tokat İli Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı Turan Saldırcıer, 6 Kasım 2018 tarihinde Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik'i makamında ziyaret etti. Sektörün sorunlarının da görüşüldüğü ziyarette Tokat ilindeki küçükbaş hayvancılığın durumu hakkında da bilgi paylaşımında bulunuldu.

Uşak İli Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı Asım Küçükakın ve Birlik Sorumlu Müdürü Erol Ulusoy, 15 Kasım 2018 tarihinde Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik'i makamında ziyaret etti. Sektörün sorunlarının da görüşüldüğü ziyarette Uşak ilindeki küçükbaş hayvancılığın durumu hakkında da bilgi paylaşımında bulunuldu.

TÜDKİYEB Genel Başkanı Çelik, ziyaretten duyduğu memnuniyeti dile getirerek Birlik Başkanı Küçükakın'a teşekkür etti.

ZİYARETLER

Tekirdağ İli Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı Cemalettin Toluca, Başkan Yardımcısı Rahmi Sezen, Yönetim Kurulu Üyesi Niyazi Şen ve SS Tekirdağ Tarım Kooperatifleri Birliği Başkanı Ramazan Demirkıran'dan oluşan heyet, 16 Ocak 2019 tarihinde Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik'i makamında ziyaret ederek çalışmalarını hakkında bilgilendirmede bulundular.

Ziyaretin bir bölümünde ise 300 koyun projesi ile ilgili olarak Merkez Birliği ile Tekirdağ Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği arasında küçükbaş hayvan tedarik protokolü imzalandı. Genel Başkan Nihat Çelik ve Birlik Başkanı Cemalettin Toluca'nın birlikte imzaladığı protokol sonrasında hayırlı olması temennilerinde bulunuldu.

TÜDKİYEB Genel Başkanı Nihat Çelik, Yozgat İli Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı Nevzat Yıldırım'ı 20 Kasım 2018 tarihinde makamında kabul ederek sektöre ilişkin bir takım görüşmelerde bulundu.

Birlik ve beraberlik mesajlarının verildiği ve TÜDKİYEB Genel Başkan Yardımcısı Ali İlbaş'ın da yer aldığı ziyaret için Genel Başkan Çelik, Yozgat Birlik Başkanı Yıldırım'a ziyaretlerinden dolayı teşekkür ederek Birlik çalışmalarında kendisine başarılar diledi.

TÜDKİYEB Genel Başkanı Nihat Çelik, Iğdır İli Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı Mustafa Malgaz'ı 28 Aralık 2018 tarihinde makamında kabul ederek sektöre ve Iğdır'daki küçükbaş hayvancılık faaliyetlerine ilişkin bir takım görüşmelerde bulundu.

Diğer yandan Bolu İli Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı Mustafa Gülkaya da 23 Ocak 2019 tarihinde Genel Başkan Nihat Çelik'e makamında bir ziyarette bulundu.

TÜDKİYEB GENEL BAŞKANI ÇELİK, GENEL BAŞKAN YARDIMCISI İLBAŞ'A BAŞARILAR DİLEDİ

▶ Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik Başkanlığında Yönetim Kurulu Ocak ayı toplantısı 9 Ocak 2019 tarihinde gerçekleştirildi. Toplantı sonrasında ise

AK Parti Siirt Belediye Başkan Adayı olan TÜDKİYEB Genel Başkan Yardımcısı Ali İlbaş'a, TÜDKİYEB Genel Başkanı Nihat Çelik tarafından bir şükran plaketi verilerek Belediye Başkanlığı için çıktığı yolda başarılar diledi.

AKSARAY BİRLİK BAŞKANIMIZ AKTÜRK'ÜN MUTLU GÜNÜ

▶ Aksaray İli Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı Mahmut Aktürk'ün oğlu Melih ile Celal-Ayten Öngün çiftinin kızı Gül 24 Kasım 2018 tarihinde Aksaray'da dünya evine girdiler. Gül ve Melih Çiftinin Nikâhlarını Aksaray Belediye Başkanı Haluk Şahin Yazgı kıyarken düğünün şeref konuğu ve nikah şahitlerinden biri ise Türkiye Damızlık Koyun Keçi yetiştiricileri Merkez Birliği Genel Başkanı Nihat Çelik oldu.

Düğüne; TÜDKİYEB Genel Başkanı Nihat Çelik'in yanı sıra bazı Koyun Keçi Yetiştiricileri İl Birliklerinin Başkanları ile İl Genel Meclis Başkanı Mehmet Tüzün, Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Cüneyt Göktaş, Ticaret Borsası Başkanı Hamit Özkök, Ziraat Odası Başkanı Emin Koçak, Süt Birliği Başkanı Esat Zengin, Ziraat Mühendisleri Başkanı Serkan Koray Zeybek ve çok sayıda davetli katıldı.

ZONGULDAK BİRLİK BAŞKANIMIZ AZİZ KARAKURT'UN ACI GÜNÜ

► Zonguldak Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı Aziz Karakurt'un babası Ömer Karakurt 18 Kasım 2018 tarihi akşamı vefat etti. Merhumun cenazesi 19 Kasım 2018 tarihinde Beycuma Merkez Camiinde kılınan öğle namazını müteakip Beycuma mezarlığına defnedildi.

Cenaze merasimine TÜDKİYEB Genel Başkanı Nihat Çelik de katılarak Birlik Başkanı Aziz Karakurt'u bu acı gününde yalnız bırakmadı.

Genel Başkan Çelik, merhuma Allah'tan rahmet, Birlik Başkanı Aziz Karakurt ve kederli ailesine sabırlar ve başsağlığı dileklerinde bulundu.

TÜDKİYEB GENEL BAŞKANI ÇELİK'DEN KARABÜK ZİYARETLERİ

► Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik, 19 Kasım 2018 tarihinde Karabük Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği ve aynı zamanda TÜDKİYEB Denetleme Kurulu Üyesi olan İsmail Bağçe'ye bir ziyarette bulunarak Birliğin çalışmaları hakkında bilgiler aldı.

Ziyaret sonunda Karabük'te küçükbaş hayvancılığın gelişimine özverili çalışmaları ile verdiği katkı

nedeniyle Başkan İsmail Bağçe, Genel Başkan Çelik tarafından bir şükran plaketiyle ödüllendirildi.

Diğer yandan TÜDKİYEB Genel Başkanı Nihat Çelik ve Karabük Birlik Başkanı İsmail Bağçe İl Tarım ve Orman Müdürü Çetin Ayvalık'ı makamında ziyaret ederek Karabük'te küçükbaş hayvancılığı canlandırma adına yapılabilecek projeler üzerinde görüş alışverişinde bulunuldu.

KOYUNCULUK İŞLETMELERİNDE MALİYET VE KARLILIK

Prof. Dr. Ahmet Özçelik 1

Doç. Dr. Mehmet Arif Şahinli 2

1,2 Ankara Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, ANKARA

1. GİRİŞ

Koyunculuk faaliyetinde kaliteli ve yüksek verimin elde edilebilmesi, sürünün devami, iyi bir şekilde organize edilmiş sürü idaresine bağlıdır. Sürü yönetimi kavramı, bir koyunculuk işletmesinden elde edilen gelirin maksimum düzeye çıkarılması ve sürü ile ilgili yapılacak olan veya olması gereken tüm uygulamaları ifade etmektedir.

Üretimde verimliliğin artırılması kavramı, rekabette öne çıkmayı sağlayan en önemli unsurlardan biridir. Bunun sonucunda, hayvancılık faaliyetleri ile uğraşan tarım işletmeleri, modern ve profesyonel yetiştiriciliğe doğru yönelmek zorundadır.

Sürü yönetiminin amacı; hayvanların rahat ve konforunu da dikkate alarak sürüyü bir iş adamı yaklaşımıyla yönetmektir. Bu bakış açısıyla sürüdeki hayvan sayısına bağlı olmaksızın, bu hayvanlara ait veriler toplanır, değerlendirilir, işletmeye yönelik kararlar alınır ve uygulanması sağlanır. Böylelikle sürü yönetimi hiçbir zaman sonlanmayan bir döngü şeklinde devam eder (Öz ve Bilgen, 2002).

Sürü yönetimi uygulamaları ile şunlar yapılır: 1. İşletmedeki tüm işlemler ta-

nımlanır. 2. Karar alınması ve bunların uygulanması sağlanır. 3. İşletmenin gelişimi takip edilir. 4. Geleceğe yönelik planlar yapılır (Öz ve Bilgen, 2002).

Her koyunculuk işletmesi farklıdır. Sadece sürekli olarak bu iş ile uğraşanlar önemli derecede kar sağlayabilmektedir. Her işletmeci farklı kaynaklara sahiptir bunlar: toprak, işgücü, sermaye, yönetim kabiliyeti, yem kaynağı ve varlığı vb. Bu kaynakları birleştirip harmonize ederek en etkili mümkün olan üretim sistemini yönetmek bir uzmanlık gerektirmektedir (Klinger and Hohenboken, 1978).

Tarım sektörü ekonomik, teknolojik ve diğer gelişmelerden etkilenen bir sektördür. Bu bağlamda tarımsal işletmelerde bu yeniliklere ayak uydurmakta ve kendilerini çağın gereklerine uygun hale getirmek ve yenilemek durumu ile karşı karşıya kalmıştır. Bir ekonomik ünite olan tarım işletmeleri bugün pazar için üretim yaparak yerel pazarlar, bölgesel pazarlar, ulusal pazarlar ve uluslararası pazarlarda ürünlerini satmak istemektedir. Bunun için de üretilmiş olan ürünler günümüz modern teknolojik koşullar altında üretilmekte, hatta marka haline getirilerek kendine yeni pazarlar yaratma çabası içine girmiştir.

Tüm işletmeler temelde, sınırlı kaynakları en iyi derecede kullanmak ve en yüksek karı elde etme amacını güderken, tüketiciler de buna paralel olarak sınırsız ihtiyaçlarını en yüksek fayda ilkesi çerçevesinde karşılamaya çalışmaktadır. İşte bu noktada, tarım işletmeleri yöneticileri kararlarını alırken temel işletmecilik kurallarını bilmeli ve bunu işletmelerine en iyi derecede uygulayabilmelidir.

2. TARIM İŞLETMELERİNİN DURUMU

İşletmeciler temel işletmecilik fonksiyonları olan idare, planlama, organizasyon, girdilerin tedariki, üretim, depolama, taşıma, sürüm, satış, finansman, kontrol ve muhasebe fonksiyonlarına hakim olduğu sürece bir bütünlük içinde hareket etme yetisine sahip olabilir. Tarım işletmelerinde yürütülen tarımsal faaliyet yapısı itibarıyla teknik ve ekonomik boyutu bir işlem olup çok geniş bir alanı içine almaktadır. Tarımsal işletmecilikte elindeki sınırlı kaynakları en iyi değerlendiren işletmeler ön plana çıkmaktadır.

Tarım işletmelerini büyüklüklerine göre sınıflandırma yaparken iki ana kriterden birincisi üretim girdisi özelliği gösteren kriterler (arazi büyüklüğü, işgücü miktarı, hayvan varlığı, sermaye miktarı, üretim masrafları), ikincisi ise ürün-çıktı özelliği gösteren kriterler (GSH, GSÜD, Satış değeri ve tarımsal gelir)' dir.

Türkiye’de tarım işletmelerinin sayısı genel tarım sayımlarına göre 1970 yılında 3.058.900, 1980 yılında 3.650.100, 1991 yılında 3.966.800 ve 2001 yılında 3.021.200’dür. 2001 yılında genel tarım sayımına göre tarım işletmelerinin %67.5’de hem bitkisel hem hayvansal üretim, %30.2’de sadece bitkisel ve %2.3’de hayvancılık faaliyeti yapılır (TÜİK, 2018).

Koyun sayısında 2004 yılından itibaren bir artış trendi mevcuttur. 2004 yılına göre 2017 yılında toplam merinos koyun sayısında %217.3 oranında, toplam yerli ve diğer koyun sayısında %27.9 oranında bir artış görülmektedir. Ancak, alt detayda yaşa göre koyun sayısı incelemesi yapıldığında; 6 aydan küçük (dişi ve erkek) yerli ve diğer kuzu çeşidinde %41.0, 6-12 ay arası (dişi ve erkek) yerli ve diğer Toklu çeşidinde %11.3, 2 ve daha yukarı yaş yerli ve diğer koç çeşidinde %4.9 oranında bir azalma görülürken, 12-24 ay arası (dişi ve erkek) şişek çeşidinde %16.8 oranında ve 2 ve daha yukarı yaşta dişi koyun çeşidinde %70.2 oranında bir artış görülmüştür. Merinos koyunun tüm yaş gruplarındaki sayısında artış mevcuttur (TÜİK, 2018).

1991 yılına göre 2014 yılında sağılan hayvan sayısında %37.46 oranında bir azalma mevcutken süt üretim miktarında %1.20 oranında bir azalma söz konusudur. 2010 yılına kadar sağılan hayvan sayısında bir azalma gözlenmekte ancak 2010 yılından itibaren bir artış trendi gözlenmiş olup 2014 yılındaki artış hızı bir önceki yıla göre %1.66 seviyelerine kadar inmiştir. Süt üretim miktarında 2003-2006 yılları arasında bir toparlanma olmuş, 2007-2009 arasında tekrar negatif artış hızları görülmüştür. 2010-2013 aralığında ortalama %9 ile %13 aralığında bir artış hızı yakalanmışsa da 2014 yılında bir önceki yıla göre %1.17 gibi düşük bir artış hızına inmiştir (TÜİK, 2018).

Gıda ve Tarım Teşkilatı (FAO) 2000 ve 2016 yıllarına ait dünya koyun sayıları aşağıda verilmiştir. Gıda ve Tarım Teşkilatı (FAO) verilerine göre, Çin 162.062.703 koyun varlığı (baş) ile dünyada birinci sırada yer almakta iken, Türkiye 31.507.934 koyun varlığı (baş) ile sekizinci sırada yer almaktadır. (FAO, 2018).

Dünya koyun sayısı,
2000 ve 2016 yılları

Sıra	Ülke	2000 yılı	2016 yılı
1	Çin	131.095.105	162.062.703
2	Avustralya	118.552.000	67.543.092
3	Hindistan	59.447.000	63.016.181
4	İran	53.900.100	42.501.987
5	Sudan	46.095.000	40.552.860
6	İngiltere	42.264.000	33.943.000
7	Yeni Zelanda	42.260.000	27.583.673
8	Türkiye	30.256.000	31.507.934
9	Güney Afrika	28.550.716	23.287.247
10	Nijerya	26.000.000	42.091.042
11	Pakistan	24.084.000	29.800.000
12	İspanya	23.965.000	15.962.892

3. TÜRKİYE’DE KOYUNCULUK FAALİYETİ

Tarım işletmelerinin koyunculuk faaliyetine ilişkin sorunları aşağıdaki şekilde sıralanabilir: Koyun yetiştiriciliğinde yem fiyatlarındaki artış en önemli etkenlerden biridir. Yem temini ve fiyatlardaki artış, koyun yetiştiricilerini zor durumda bırakmaktadır. Yem / koyun eti paritesi dengeli bir şekilde sürdürülmelidir.

Akılcı ve daha kararlı koyun yetiştiriciliği için, koyun yetiştiricilerinin kooperatif ve üretici birliği çatısı altında örgütlenmeye süratle katılmaları gerekmektedir. Kooperatifler sayesinde yöre yetiştiricileri kredi kullanımı, girdi temini, hizmet alımı, ürünlerin işlenmesi ve pazarlanması gibi konularda kolaylık elde edecek ve ürünlerinden daha fazla kar elde etmiş olacaktır.

İşletmeler büyüdükçe aile işgücünün işletmeye katkısı azalmaktadır. Bunun nedeni ise, işletmelerin büyümesine paralel sürekli ve geçici işgücünün dışarıdan temininin sağlanmasıdır.

Büyükbaş hayvan yetiştiriciliğinin, küçükbaş hayvan yetiştiriciliğine kıyasla daha ekonomik ve karlı olması, bunun yanı sıra devlet tarafından büyükbaş hayvancılığın sürekli olarak desteklenmesi, yetiştiricilerin büyükbaş hayvancılık alanında yatırımlarının artmasına ve koyuncululuğu geriletmesine sebep olmuştur.

Kredi maliyetlerinin düşürülmesi ve çeşitlendirilmesinin yanı sıra, kredi veren kurum/kuruluşların sayısının artması ile rekabet artacak bu da kredi faiz oranlarını düşüreceklerdir. İşletmeler bu sayede daha ekonomik şartlarda kredi kullanarak, işletmelerini büyütecek ve daha verimli konuma geçmiş olacaktır.

Üreticiler, koyunculuktan elde ettiği ürünlerin pazarlamasını genellikle pazara götürmek suretiyle yapmaktadır. İşletmelerin önemli bir bölümü, ürünlerini pazarlama aşamasında çeşitli sorunlar yaşamaktadır. Bu pazarlama zorlukları; ürün fiyatlarının belirsizliği ve istikrarsızlığı, pazar imkânlarının elverişsizliği, ürünün vadeli ve zamanında satılamaması, kooperatifleşme sorunu ve pazara götürme zorluğu şeklinde sıralanmaktadır.

Hayvanların barınma yerleri taş, kerpiç ve briketten yapılmıştır. Küçükbaş hayvan yetiştiricileri kullandıkları geleneksel usuller, uygun olmayan barınak şartları, yetersiz bakım ve besleme şartları ile koyunculuk faaliyeti yapmaya çalışmaktadır. Kötü şartlarda yapılan koyun yetiştiriciliği, hayvan verimini düşürmekte ve ölüm vakaları kaçınılmaz olarak artmaktadır.

Damızlık hayvan temini, genellikle işletme dışından sağlanmaktadır. Ancak bunu tedarik etme şekli, kredi ve damızlık hayvan desteği ile olmaktadır. Koyun yetiştiricilerinin elinde bulunan koyun ırkları düşük verimlidir. Kültür ırklarının istediği barınak ve besleme şartları oluşturulamadığından, mevcut hayvanlar da büyük zararlar görmüştür. Mevcut yerli ırkların ıslah edilmesi ve verimlerinin artırılması hay-

“Koyunculuk faaliyetinde kaliteli ve yüksek verimin elde edilebilmesi, sürünün devamı, iyi bir şekilde organize edilmiş sürü idaresine bağlıdır. Sürü yönetimi kavramı, bir koyunculuk işletmesinden elde edilen gelirin maksimum düzeye çıkarılması ve sürü ile ilgili yapılacak olan veya olması gereken tüm uygulamaları ifade etmektedir.”

“Türkiye küresel ısınmadan en çok etkilenecek bir bölgede yer alması durumuyla karşı karşıyadır. Türkiye nüfusunun hızla artan bir ivmeye sahip olması itibariyle gelecekteki et ve süt üretimini artırması için önemle koyunculuk faaliyetine yer vermesi gerekir. Çünkü koyunculuk kıraç şartlara iyi adapte olan bir faaliyet olarak iklim bozulmaları planlamaların da mutlaka bu yönüyle değerlendirilmelidir.”

vancılığın geleceği açısından oldukça önemlidir. Verimlerinin ıslahı ile sağlanacak verim artışına, çevre koşullarının iyileştirilmesinin eşlik etmesi ile başarılı olunabilir.

Hayvan ürünleri ithalatının koyunculuğa zarar verdiği düşünülmektedir ve bunun sonucunda ürün fiyatları düşmekte, pazarlama sıkıntıları çekilmektedir. Et ve et ürünleri ile süt ve süt ürünleri ithalatı, koyunculuğu olumsuz olarak etkilemektedir. Et ithalatı sınırlandırılmalı ve Türkiye'ye kaçak hayvan girişi mutlaka kontrol altına alınmalı ve önlenmesi için gerekli yasal şartlar sağlanmalıdır. Üretici, ithalat ile terbiye edilmemelidir. Bunun üretimi geriletmediği geçmişte yaşanan olaylarla görülmüştür.

Koyunculuk faaliyeti ile ilgili devletten beklentiler; veteriner hizmetleri, ucuz kredi kullanımı, damızlık temini, kredi sübvansiyonlar gibi kolaylıkların sağlanması, pazarlama imkânlarının artırılması, mesleki eğitim, yem bitkileri üretimi teşviki ve üreticilere genel eğitim şeklinde ele alınabilir.

Koyunlarda rastlanan Brucella (yavru atma) hastalığı, şap hastalığı ve paraziter hastalıklar nedeniyle, koyunlarda döl verimi ve insan sağlığı olumsuz olarak etkilenmekte olup, koyunlarda ölüm vakaları yüksek seyretmektedir. Veteriner hizmetlerinin pahalı olması önemli bir etken olmakta, yeteri kadar koruyucu ve önleyici önlemler alınmamaktadır.

Koyun sayısındaki azalmanın nedenleri arasında, mera alanlarının azalması önemli bir yer oluşturmaktadır. Mevcut mera alanları aşırı otlatma nedeniyle çorak, verimsiz ve erozyon tehlikesi altındadır. Koyun üretimini artırmak için, otlatma sorununun çözülmesi gereklidir. Mera ıslahı, otlatma

kapasitesinin belirlenerek otlatmanın o merada alan, hayvan sayısı, süre dikkate alınarak yapılması, münavebeli otlatma sisteminin geliştirilmesi ve uygulanması sağlanmalıdır.

Koyun yetiştiriciliğinin yaygınlaştırılması ve köyden kente göçün engellenmesinde karşılaşılan bazı zorluklar mevcuttur. Bu zorlukları arazi ve sermaye yetersizliği, okul ve iş imkânlarının olmaması, toprakların parçalanması, köyün cazibesini yitirmesi olarak sayılabilir. Köyden kente göçün yoğun olması sonucunda genç nüfus giderek azalmakta, köyde kalan gençler ise koyunculuğu zor ve zahmetli görerek bu işe heves etmemektedir.

Koyun sayısındaki azalmanın nedenlerinden biri, çoban ücretidir. Ehil çoban bulunamaması, koyunculuğun en önemli sorunlarından biridir. Bu yüzden birçok yetiştirici koyunculuğu bırakma noktasına gelmiştir. Sertifikalı çoban yetiştirme eğitimleri düzenlenerek ve artırılarak bu alandaki boşluk doldurulmalı ve çobanlık mesleği cazip hale getirilmelidir.

Anaç koyun ve keçi desteklemeleri, yem bitkileri üretimi desteklemeleri, hayvan hastalığı tazminatı desteklemeleri, hayvan hastalıkları ile mücadele desteklemeleri, programlı aşı uygulamaları, hayvan genetik kaynaklarının korunması ve geliştirilmesi, projeli damızlık koyun keçi, ödemelerin aktarılması başlığı altında verilmekte olup miktar ve kapsam olarak yeterli

duruma getirilerek, uygun güncellemeler yapılmaktadır.

Tüketicilerin koyun etine yönelmeleri özendirilmeli koyun eti pazarı genişletilmeli talep artırılmalıdır. Canlı hayvan pazarları organize edilmeli, günün koşullarına uygun kesimhanelerin kapasitesi artırılmalı, üretimden tüketim noktasına kadar hayvanların takibi yapılabilir.

SONUÇ

Aşağıdaki önlemlerin alınması koyunculuk yapan tarım işletmelerinin sorunlarını azaltılabilecektir:

Koyunculukta üretimini artırmak için, otlatma sorununun çözülmesi mera ağırlıklı önlemlerle aşılabılır.

Koyunculuk işletmelerinde yemleme masraflarının minimum düzeye indirilmesi üzerinde önemle durulması gereken bir husustur. Yem temini ve fiyatlardaki artış, koyun yetiştiricilerini zor durumda bırakmaktadır. Yem fiyatı / ürün fiyatı paritesi, yem fiyatı lehine bir süreç içinde olmamalıdır.

Damızlık yetiştirici birliklerine üye hayvancılık işletmelerinde, soy kütüğü sistemlerinin oluşturulması ve yaygınlaştırılması güvenilirliklerinin artırılması gerekmektedir.

Koyunlarda rastlanan şap hastalığı ve paraziter hastalıklar nedeniyle, koyunlarda döl verimi ve insan sağlığı olumsuz olarak etkilenmekte olup, koyunlarda ölüm vakaları yüksek

seyretmektedir. Veteriner hizmetlerinin pahalı olması önemli bir etken olmakta, yeteri kadar koruyucu ve önleyici tedbirler alınamamaktadır. Meraların ortak kullanılması sonucunda, salgın koyun hastalıklarının kontrolü güçleşmekte olup, hayvan sayısı azalmakta ve verim kaybı artmaktadır. Hayvan hastalıkları ile ilgili koruyucu önlemlerin alınması sayesinde, hayvansal ürünler ihracatı olumlu yönde etkilenecektir.

Bölge yetiştiricileri kullandıkları geleneksel usuller, uygun olmayan barınak şartları, yetersiz bakım ve besleme şartları ile koyunculuk faaliyeti yapmaya çalışmaktadır.

Sertifikalı çoban yetiştirme eğitimleri düzenlenerek bu alandaki boşluk doldurulmalı ve çobanlık mesleği cazip hale getirilmelidir.

Erken kuzu kesimini önleyici tedbirler sıkı bir şekilde izlenmelidir.

Etkili piyasa düzenleme ve kontrolleri gerçekleştirilmelidir.

Koyunculuk yapan tarım işletmelerinin daha kolay ve etkin yönetimi için planlama yapmak gereklidir. Bu planlama yapılırken dikkat edilmesi gereken hususlar şöyle özetlenebilir:

- Daha kolay yönetim için koyunculuk tarım işletmelerinde, çiftliğin duruma ve amacına göre planlama yapılmalı ve devamlı geliştirilmelidir.
- Kendi sistemi ile daha kolay yönetim seçenekleri karşılaştırılarak, tarım işletmesine uygun olan sistem seçilmelidir.
- Hayvanların daha sağlıklı ve güvenli otlatılması için, mera yönetimi sağlanmalıdır.
- Kış ve yaz aylarına uygun besleme ve yönetim şekilleri uygulanmalıdır.
- Sürünün hastalıklardan korunması için sürü sağlık planlaması yapılmalıdır.
- Damızlık hayvan seçimi konusunda dikkatli davranılması gereklidir.

Koyun yetiştiriciliği esnasında mera ve otlak alanları uygun olarak değerlendirilebilir. Fakir meralardan en iyi yararlanan koyunlar bu doğal vejetasyon süreci sonunda insanların beslen-

mesinde temel olan et ve süt verimini artırır. Koyun yetiştiriciliğinde önemli bir avantaj sağlayan mera varlığı ve kalitesine önem verilmelidir.

Genel itibarıyla süt denildiğinde akla inek sütü gelmekte ise de, koyun süütünün kullanımı da artırılabilir. Kendine özgü kokusu ve içerisindeki kazein oranı rafine edilerek tüketimi teşvik edilebilir.

Yağlı kuyruklu koyun ırkları sert iklim ve fakir meralara daha kolay adapte olan türlerdir. Türkiye’de ıslah çalışmaları denildiğinde daha çok sığır dikkate alınmakta olup mevcut koyun ırkları da göz önüne alındığında suni tohumlamaya önem verilmelidir. Yeni ırk ve tiplerin geliştirilmesine yönelik çabaların artırılması önemlidir.

Küçükbaş hayvan yetiştiriciliği nem olayını sevmemekte bunun için de nem oranı düşük diğer bölgelerimiz avantajlı bir duruma geçebilir. Türkiye’de koyun yetiştiriciliği ekstansif yöntemle yapılmaktadır. İnce kumaş yapağısı ithal eden bir ülke olarak buna azami dikkat edilmelidir. Türkiye koyun derisinde ithalatçı ülke konumundadır. Bunun için hayvan sayısının artırılması gerekir.

1995 tarihinde yürürlükte olan Dünya Ticaret Örgütü Uruguay Turu Tarım Antlaşması dünya tarım ticaretinde önemli bir aşamadır. Türkiye 1995-2004 yılları arasında belirtilen konularda liberasyon sürecini tamamlamıştır. Bu süreçte koyunculuk politikalarına bir etki yaratmamıştır. Ancak Türkiye koyun eti ve sütü için gümrük vergilerinde yapılacak indirimlerle ileriki süreçte ithalatçı bir yapı ile karşı karşıya kalabilir.

1999 yılında IMF ile Türkiye arasında Standby antlaşması imzalanmış ve tarım alanında birçok taahhütler verilmiştir. 2001 yılında ise Dünya Bankası ile tarım reformu uygulama projesi (ARIP) imzalanmıştır. Her iki anlaşma sonucunda koyunculuk sektörü başlığı mevcut olmamakla birlikte ciddi taahhütler mevcuttur.

Koyunculuk ürünleri üretimi, tüketimi, dış ticareti başlıkları mukayeseli olarak

incelenmeli ve önlemleri alınmalıdır. Koyunculuk faaliyeti yem/et ve yem/süt pariteleri dikkate alınarak sürdürülebilir politikalar oluşturulmalıdır. Koyunculuk faaliyeti ortama uyum, minimum maliyet, yem giderlerinin azlığı, sabit sermaye yatırımlarının düşüklüğü ve dışa bağımlılığın azlığı gibi faktörlere sahiptir. Bunun için de görece olarak istihdamın artırılması yönünde önemli bir araç olarak kullanılabilir. Koyunculuk tarım işletmelerinde atıl kalan işgücü varlığının değerlendirilmesi yönünden de önemli bir faaliyettir.

Türkiye küresel ısınmadan en çok etkilenecek bir bölgede yer alması durumuyla karşı karşıyadır. Türkiye nüfusunun hızla artan bir ivmeye sahip olması itibarıyla gelecekteki et ve süt üretimini artırması için önemle koyunculuk faaliyetine yer vermesi gerekir. Çünkü koyunculuk kıraç şartlara iyi adapte olan bir faaliyet olarak iklim bozulmaları planlamaların da mutlaka bu yönüyle değerlendirilmelidir.

Bölgeler itibarıyla koşullara en uygun koyun ırkları belirlenerek desteklenmelidir. Damızlık teminindeki yetersizlikler giderilmeli, nüve işletmeleri geliştirilmelidir.

Kaynaklar

- Fao, (2018). <http://www.fao.org/faostat/en/#home>. Erişim tarihi: (16.11.2018).
- Klinger, R.G., Hohenboken, W. 1978. Sheep Management At Oregon State University, Agricultural Experiment Station Oregon State University, Corvallis.
- Öz, H., Bilgen, H. 2002. Bilgisayar destekli sürü yönetimi. Tarımsal Araştırma Yayın ve Eğitim Koordinasyonu 2002 yılı Hayvancılık Grubu Bilgi Alışveriş Toplantısı Bildirileri. 24-26 Nisan 2002, Ege Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü. Yayın no:106, Menemen-İzmir, s: 38-47
- Tüik, (2018). http://tuik.gov.tr/Pre-Tablo.do?alt_id=1002. Erişim tarihi: (16.11.2018).

AB'DE KOYUN VE KEÇİ SEKTÖRÜNÜN GELECEĞİ

Dr. Erhan EKMEN
Ziraat Yüksek Mühendisi

► Değerli Yetiştiriciler, Ülkemizde koyun ve keçi yetiştiriciliğinden geçim sağlamak için zor şartlarda çalışmak ve büyük emekler vermeyi gerektirmektedir. Üstelik girdilerdeki artış, hayvan hastalıkları, piyasalardaki yüksek fiyatlar öncelikle sizleri etkilemektedir. Çabanızın ve yaptığınız harcamanın karşılığında elinize geçen paranın yüzünüzü güldürecek kadar yeterli olması için artık üretmekten daha fazlasını yapmanız gerekiyor. Gelişmiş ülkelerdeki yetiştiriciler birlikte hareket ederek ürünlerinin değerini artırıyor ve daha fazla kazanıyorlar. Bu yazıda, Avrupa Birliği (AB) ülkelerinde koyun ve keçi yetiştiricilerinin durumunu ve sorunlarını, sektörün geleceğine ilişkin beklentileri ele alacağım. İspanyol Parlamenter Esther García tarafından hazırlanan ve Avrupa Parlamentosu'nun Tarım ve Kırsal Kalkınma Genel Müdürlüğünce (DG AGRI), 21 Şubat 2018 tarihinde kabul edilen "AB'nin koyun ve keçi sektörünün şu anki durumu ve gelecekteki umutları" başlıklı Raporunda yer alan konulara başlıklar halinde değineceğim. Sizlerin yaşadığı benzer durumlar ile mukayeseler yaparak, emeğimizin karşılığı olan hakkımızı alabilmek için Birliğimizin önemi üzerinde duracağım.

Avrupa Birliği'nde bütün hayvancılık sektörünün içinde koyun ve keçi sektörü üretiminin payı küçüktür. Her ne kadar et üretiminin 2/3'ü küçükbaş hayvandan karşılanırsa da bunun önemli bir bölümü domuzdan gelmektedir. Buna karşın bu tarımsal faaliyetin, hem kırsal alanda yarattığı sosyal ve ekonomik etki, hem de biyolojik çeşitliliğin korunması açısından oluşturduğu çevresel katkı büyük önemi taşımaktadır. Özellikle doğanın korunması bakımından AB'de kamusal koruma altında olan alanlarda gerçekleştirilen önemli bir kırsal kalkınma faaliyeti olarak görülmektedir.

AB'de tüketicilerin artan alım gücü, daha kaliteli olan koyun ve keçi ürün-

lerine talep arttırmaktadır. Buna karşın yetiştiricilikte yaşanan ekonomik ve yapısal zorluklar sektörün büyümesinde sıkıntılar yaşanmasına neden olmaktadır. Bu yüzden AB koyun keçi eti açısından kendi kendine yeterli olamamakta ve pazarın her geçen gün artan ihtiyacı ithalat ile karşılanmaktadır. Sektörün geleneksel yapısının, gelişen yeni durumlar karşındaki değişim ihtiyacı, yeni politikaların oluşturulmasını ve tedbirlerin alınmasını gerekli kılmıştır. Bu nedenle üreticinin kendi önceliklerini ortaya koyduğu çalışmalar yapılmaktadır.

Koyun ve keçi eti ile ilgili AB'de 2016 yılında yapılan Forum'da çevre koruma ödemeleri ve üretim destekleme programlarıyla sektöre daha güçlü destek yapılması gerektiği tespit edilmiştir. Bu tavsiyelerden yola çıkarak yukarıda bahsettiğimiz Rapor hazırlanmıştır. Raporda; gıda zincirinde koyun ve keçi yetiştiricilerinin pazarlık gücünün nasıl artırılacağı, ürünleri için pazarları iyileştirmenin yolları ve en önemlisi çözüm için üretici örgütleri konusu yer almaktadır. Örneğin, Raporda doğrudan pazarlama ve yerel tedarik zincirleriyle üreticilerin gelirlerini arttırabilecek, piyasadaki fiyatları ve üretim maliyetleri izleyebilecek Üretici Örgütlerinden ve Sektörler arası (İnterbranş) Örgütlerden söz edilmektedir. Görüldüğü üzere; AB'deki bütün yazılı metinlerde çözüm, hep üretici örgütlerinin faaliyetlerine ve piyasada etkin bir güç olabilmelerine dayanmaktadır. Burada dikkat çekici bir diğer husus ise, AB'deki otoriteler tarafından Üretici Örgütleri sadece üreten değil, daha çok pazarlayan ve pazara müdahale eden kuruluşlar olarak görülmektedir.

AB'de koyun ve keçi popülasyonu ve üretim durumu

AB'de toplam 100 milyon başa yakın (2017 yılında 98,6 milyon baş) koyun keçi bulunmaktadır. Bu popülasyonun %88'i koyundan, %12si keçiden oluşmaktadır. AB'deki koyunların

%28'i İngiltere'de, %19'u İspanya'dadır. Bu iki ülke toplam koyun varlığının %50'sine sahiptir. AB'deki keçilerin ise; %31'i komşumuz Yunanistan'da, %25'i de yine İspanya'da bulunmaktadır. Ülkemizde 2017 yılı itibarıyla 33,7 milyon baş koyun, 10,7 milyon baş keçi bulunmaktadır. Bizim daha da arttırmayı planladığımız bu varlığımız, Avrupa'da birinci olan ülkelerin sayılarının üstündedir. Koyun sayımız 24,2 milyon başa sahip İngiltere'den neredeyse %50 daha fazla, Keçi sayımız ise 4 milyon başa sahip Yunanistan'ın 3 katıdır. Ama burada önemli olanın baş sayısı değil, hayvan başına verim olduğu dikkate alınırsa; durum bir anda tersine dönmektedir. Onların bir hayvandan aldığı ürünü, biz 3-4 hayvandan alabildiğimiz için birim başına maliyetimiz artmaktadır.

AB'de, 2017'de koyun ve keçi etinin toplam üretimi 755 bin ton ve bu üretimin parasal değeri yaklaşık 5,9 milyon Euro'dur. Bunun yanı sıra koyun ve keçi sütünden yapılan ürünlerin değeri, çok daha yüksektir. Örneğin, sadece Fransa'nın Rokfor (Roquefort) Kasabası bu işten yılda 1 milyar Euro'dan fazla para kazanmaktadır. Ülkemizde 2017 yılında mevcut sürünün yaklaşık %16'si kesime gitmiş ve 138 bin ton koyun keçi eti üretilmiştir. Görüldüğü üzere mevcut koyun keçi varlığımızdan elde edilen et miktarı, AB'den neredeyse 7 kat daha düşüktür. Etteki bu durum hayvanın diğer ürünleri için de geçerlidir. AB'de verim bize göre yüksek olsa da, orada

da sorunlar bulunmaktadır. Küçükbaş hayvan sayıları, bir yandan son yıllarda yaşanan mavi dil ve şap gibi hayvan hastalıklarının salgınları, diğer yandan sübvansiyonlarının üretimden bağımsız hale getirilmesi gibi politika değişiklikleri nedeniyle artmamaktadır. Koyun ve keçi yetiştiriciliğinin serbest meralarda yapıldığı yerlerde bir başka sorun ise kurt, ayı, vaşak ve çakal gibi etçil yırtıcıların yarattıkları tehdittir. Bu hayvanlar nesilleri tehlike altında olduğu için bu sorunun mücadelesi de zor olmaktadır. Hem vahşi hayvan türlerinin korunması, hem de yoğun kapalı sistemlerin aksine meralarda yayılma gibi çevre dostu yetiştiricilik yöntemlerinin geleceğini ele alan bilimsel temelli çalışmalar yapılmaktadır. Bu çalışmaların sonuçları, bizim çobanlarla dağlarda ve meralarda yürüttüğümüz yetiştiricilik faaliyetlerinin sürdürülebilirliği açısından yol gösterici olabilir.

İngiltere ve İrlanda gibi ülkelere koyun etinin, Yunanistan, İspanya ve Fransa gibi ülkelere ise keçi etinin, genel et tüketim alışkanlığı içinde önemli bir yeri bulunmaktadır. Et için söz edilen bu durum koyun sütünden ve keçi ile karıştırılan koyun sütünden yapılan peynir ve diğer süt ürünleri için de geçerlidir. Özellikle Yunanistan, İspanya, İtalya ve Fransa gibi üye ülkelerde bu ürünler piyasada büyük gelir getirdiği için ayrıcalıklı bir yere sahiptir.

AB'de koyun - keçi yetiştiriciliği ve çiftlikleri

Koyun ve keçi yetiştiriciliği, AB'de genellikle merkeze uzak, dezavantajlı kırsal alanlardaki meralarda gerçekleşir. Bu yerler çoğunlukla peyzaj ve biyolojik çeşitliliğin korunması açısından kamu malı olarak kabul edilen ortak araziler üzerindedir. 2013 yılı verilerine göre; 1,5 milyondan fazla kalifiye yetiştirici tarafından işletilen yaklaşık 850 bin koyun ve 450 bin keçi yetiştirme çiftliği bulunmaktadır.

Çiftlik başına ortalama hayvan sayısı, AB genelinde değişmekle beraber koyun sayısı İngiltere'de öne çıkarken ve keçi sayısı Hollanda'da daha yüksektir. Mevcut hayvancılık çiftlikleri içinde koyun ve keçi çiftliklerinin payı en yüksek olan ülkeler ise İngiltere ve Yunanistan'dır. Ama genellikle bu çiftliklerdeki koyun ve keçi yetiştiriciliği düşük gelir sağlamaktadır. Koyun ve keçi yetiştiriciliğinde uzmanlaşan çiftlikler, tüm AB çiftliklerine kıyasla daha düşük gelirlerle sahiptir. Diğer çiftçilik sektörleriyle karşılaştırıldığında; gelirlerinin, AB'nin doğrudan ödemelerine daha fazla bağımlı oldukları görülmektedir.

AB'de koyun ve keçi ürünleri ticareti AB, koyun ve keçi ürünleri açısından kendi kendine yeterli değildir. Bu durumda ihtiyacın karşılanması için yapılan ithalat, AB'nin ana ticaret ortakları ile müzakere edilen tahsisatlar üzerinden yıllık ithalat kotası sistemine dayanmaktadır. Burada ithalatı ticaret ortakları olarak nitelendirilen ülkeler, bu sektörde dünyanın en büyük ihracatçıları konumundaki Yeni Zelanda ve Avustralya'dır. AB toplam ithalatının % 80'inden fazlası için Yeni Zelanda'dan, yaklaşık % 11'i ise Avustralya'dan yapılmaktadır. AB içinde bu ithalatın yapıldığı ülkeler ise; başka İngiltere olmak üzere, Hollanda ve Almanya'dır. Bu arada İngiltere'nin AB'den ayrılması yani Brexit ile AB ithalatı daha az bağımlı hale geleceği için koyun ve keçi yetiştiriciliğinde Yeni Zelanda ve Avustralya ile yeni serbest ticaret müzakereleri yapılması gerekecektir. Burada aslında hepimizin aklına Dünyanın diğer ucundan gelinceye kadar AB'ye bu ürünleri biz satsak olmaz mı sorusu gelmektedir.

“AB’de koyun keçi sektörü kendine has kuralları ve desteklemeleri olan özel bir politikaya sahiptir. Bu politika, bir yandan AB’deki tüketicinin artan satın alma gücüne paralel olarak büyüyen koyun ve keçi eti ve sütünden elde edilen pahalı şarküteri ürünlerinin üretiminin artmasına, diğer yandan da kırsal kalkınmada yetiştiriciliğin önemli bir girişim olmasına gayret göstermektedir.”

Sorunun cevabı ise maliyetlerle ilgilidir. Ancak bizim Birliğimiz gibi güçlü bir organizasyon olursa; düşük verimli ırklardan kaynaklanan yüksek maliyet dezavantajı ile baş edilebilir.

İhracat açısından ise; AB az miktarda koyun ve keçi, çoğunlukla Libya, Hong Kong, İsrail ve İsviçre’ye satılmaktadır. Bu ihracat, Romanya ve İspanya’dan tedarik edilen canlı hayvanlardan oluşmaktadır. Dünya’da gelişmekte olan ülkelerdeki koyun eti tüketiminin önümüzdeki on yılda artması beklenmektedir. AB, bir ihracatçı olarak pazarda daha fazla yer alabilmek istiyorsa; ana ihracatçı ülkelerin baskın rekabet gücü ile baş edebilmek zorundadır. Burada da Brexit’den sonra İngiltere bir dış pazar haline geleceği için potansiyel olarak pazar büyüyecek ve AB ürünlerinin ihracat için daha çok teşvik verilmesi gerekecektir. Burada da yine AB ile birlikte pazarda ortaklaşa rekabet gücü oluşturabilecek bir girişimde bulunulamaz mı sorusu gelmektedir. Gerçekte de büyük miktarda hayvanı temin etmek, bunları talep edilen

standart ve kalitede gruplandırabilmek kolay bir iş değildir. Bu tip bir girişim ancak Birliğimiz gibi güçlü örgütlerin sayesinde gerçekleştirilebilir.

AB’nin koyun ve keçi ürünlerine, özellikle ete olan iç talebi artan gelir düzeyine bağlı olarak, istikrarlı bir şekilde artış göstermektedir. Yine de AB tüketicilerinin bu tercihi iç üretimi arttırmaya yeterli düzeye henüz gelememiştir.

AB’nin tarım politikası araçları ve piyasadaki rolü

AB’de koyun ve keçi eti pazarının işleyişini düzenleyen ve geliştiren özel politikalar bulunmaktadır. Bu kurallar, AB’nin 2013 yılında yürürlüğe giren 1308 sayılı kanunda belirtilen Ortak Tarım Politikasının uygulanmasını sağlayan Ortak piyasa düzenleri (OPD) adı verilen bir mevzuat içinde yer almaktadır. En son 2013 yılında revize edilen 1309 sayılı OPD mevzuatında yer alan kurallar, piyasaya yönelik birçok konuda hükümler içermektedir. OPD kuralları genel olarak, standartlar, kayıtlar, piyasanın izlenmesi, mü-

dahaleler, desteklemeler, üçüncü (üye devletler dışındaki) ülkelerle ticaret ve üretici örgütlerinin görevlerini düzenleyen hükümlerden oluşmaktadır.

Tarımsal gelir desteği olarak, AB’nin hektar bazında doğrudan ödemelerinin yanı sıra, 21 üye ülke (Danimarka, Almanya, İrlanda, Lüksemburg, İsveç, Slovenya ve Estonya hariç), piyasada ya da üretimde zorluk olması durumunda, hayvan başına ortalama 12 Avro çiftçi yetiştiricilik desteği vermektedir. Ayrıca, tarım ve kırsal alan imkanları arasında bir sinerji yaratmak hedefleyen kırsal kalkınma politikası, koyun ve keçi yetiştiriciliğinin geliştirilmesi için fırsatlar sağlamaktadır. Bu kapsamda, üye ülkeler, kırsal kalkınma programlarını harekete geçebilmek için, yetiştiricilik faaliyetleri desteklenmektedir. Örneğin, sigorta ile ilgili risk yönetimini teşvik etmek için sigorta primlerine ve tedbir amaçlı fonlarına finansal katkılar sağlanmaktadır. Bunlara ilave olarak, üçüncü ülkelerle ticaret kapsamında AB’nin koyun ve keçi ürünlerinin bu ülkelerdeki tüketicilere tanıtımı için verilen destekler

“AB koyun keçi eti açısından kendi kendine yeterli olamamakta ve pazarın her geçen gün artan ihtiyacı ithalat ile karşılanmaktadır. Sektörün geleneksel yapısının, gelişen yeni durumlar karşındaki değişim ihtiyacı, yeni politikaların oluşturulmasını ve tedbirlerin alınmasını gerekli kılmıştır. Bu nedenle üreticinin kendi önceliklerini ortaya koyduğu çalışmalar yapılmaktadır.”

de bulunmaktadır. Son yıllarda koyun ve keçi sektörünün tanıtımını amaçlayan birçok kampanya başlatılmıştır. Bunlara ilave olarak, AB koyun ve keçi kimliklendirme ve kayıt sisteminden bahsedebiliriz.

Bulaşıcı hayvan hastalıklarını kontrol etmek ve hayvan hareketlerini izleyebilmek amacıyla kurulu bu sistem, 2016 yılında yayınlanan AB hayvan sağlığı kanunu ile de maddi olarak desteklenmektedir. Hayvan hastalıkları ve salgınlarının sektörde mali krizler oluşturmaya engel olmayı ve küçük yetiştirme çiftliklerini sosyal ve ekonomik etkilere karşı korumayı amaçlayan bu Kanun ile yetiştiricilere destek olunmaktadır. AB’de kayıt ve hayvan kimlik sistemi, üretimden tüketime kadar her aşamada ürünün hem sağlık, hem de fiyatlar açısından takibine imkan

vermektedir. Eğer elinizde bu bilgiler olursa, piyasanın talebine göre üretimi planlayabilir, sorunlara karşı önlem alabilir, bir sıkıntı olması durumunda müdahale edebilirsiniz.

Sonuç olarak; AB’de koyun keçi sektörü kendine has kuralları ve desteklemeleri olan özel bir politikaya sahiptir. Bu politika, bir yandan AB’deki tüketicinin artan satın alma gücüne paralel olarak büyüyen koyun ve keçi eti ve sütünden elde edilen pahalı şarküteri ürünlerinin üretiminin artmasına, diğer yandan da kırsal kalkınmada yetiştiriciliğin önemli bir girişim olmasına gayret göstermektedir. Bu arada, AB’nin ithalatla karşılanan ihtiyacının en ucuz yoldan temini sağlarken, ihracatının da nasıl arttırılabileceği üzerinde durmaktadır. Bu ekonomik konuların yanı sıra kırsal kalkınma ve çevrenin

korunması gibi sosyolojik ve çevresel konuları de göz önünde bulundurmaktadır. Bütün bu amaçlara ulaşmak için teşvikler ve destekler vermektedir. Ama en önemlisi bu politikanın sahadada uygulanmasında en önemli araç, Üretici Örgütleridir. Bütün faaliyetlerin bir yerinde mutlaka Üretici Örgütlerinin rolü ve etkisi bulunmaktadır. Üretici Örgütleri bizdekiler gibi üretim ve girdi tedarikinden daha ziyade pazara yönelik çalışmalar yapmakta, işleme, coğrafi işaret, marka gibi katma değeri arttırıcı faaliyetlerde bulunmaktadırlar.

Yeni yılın size ve ailenize öncelikle sağlık ve huzur getirmesini, işlerinizin bereketli, emeğinizin bol kazançlı olmasını dilerim.

“Bütün faaliyetlerin bir yerinde mutlaka Üretici Örgütlerinin rolü ve etkisi bulunmaktadır. Üretici Örgütleri bizdekiler gibi üretim ve girdi tedarikinden daha ziyade pazara yönelik çalışmalar yapmakta, işleme, coğrafi işaret, marka gibi katma değeri arttırıcı faaliyetlerde bulunmaktadırlar.”

EFENDİMİZİN ÇOBANLIĞI...

► Resul-i Ekrem Efendimiz ömrü-i saadetlerinin onuncu yılı içinde bulunuyorlardı. Bu sırada, himâyesinde bulunduğu amcası Ebu Talib'in koyun ve keçilerini gütmek istediğini söyledi. Onu canı gibi seven amcası önce buna razı olmadı. Ancak Efendimizin şiddetli arzu ve ısrarı karşısında kabul etti. Fakat bu sefer zevcesi Fâtıma Hâtun bu isteğe şiddetle karşı koydu. Göz bebeklerinden daha çok kıymet verdikleri Kâinatın Efendisini yakıcı güneş altında bırakmaya gönülleri nasıl rıza gösterebilirdi?

Fakat Fahr-i Âlem Efendimiz bu arzu-sunda kararlı idi. Bunun için Fâtıma Hâtunu da ikna ve razı etti. Efendimiz, sabahları koyun ve keçileri alarak vadelerde ve tepelerde dolaştırıp otlatmaya başladı.

Böylece, hem geçim sıkıntısı içinde bulunan amcasına, hiç olamasa çoban tutma masrafından kurtarmak suretiyle yardımda bulunmuş, hem de yalnız başına yerleri ve gökleri derin derin tefekkür etme imkânı elde etmiş oluyordu. Kırdan Cenab-ı Hakkın, her an tazelandirdiği yer ve gök sayfalarındaki ulvî manzaraları seyrediyor, ruhu onlardan eşsiz bir zevk ve derin bir feyz alıyordu. Üzerine aldığı bu vazife onu aynı zamanda tefessüh

etmiş, bozulmuş cemiyetin yalan, hile, dolandırıcılık ve riya ile bulaşmış hayatlarından uzak kalma imkânına da kavuşturuyordu.

Mübarek ömürlerinin bir senesini koyun gütmekle geçiren Efendimiz, nübüvvet vazifesi verildikten sonra Sahabeleriyle bir gün kıra çıkmışlardı. Merruzahran mevkiinde beraberce misvak ağacının yemişini topluyorlardı. Gönülleri kucaklayan tebessümleri arasında Sahabelerine şöyle buyurdu:

“Siz bu yabanî yemişlerin karalarını tercih ediniz. Çünkü onun siyahı en lezzetlisidir.”

Sahabeler merak ve hayret içinde, “Ya Resul Allah,” dediler. “Bu yemişin iyisini kötüsünü çobanlar bilir. Siz de koyun güttünüz mü?”

Nebiyy-i Ekrem Efendimiz yine ruhları okşayan tebessümleri arasında, “Hiçbir peygamber yoktur ki, koyun gütmemiş olsun” cevabını verdiler. Ömür defterine tatlı bir hatıra olarak kaydedilen bu koyun gütmeye hâdisesini yine Resul-i Zîşan Efendimiz bir gün şöyle yâd edecektir:

“Musâ (a.s.) peygamber olarak gönderildi, koyun güderdi. Davûd (a.s.) peygamber olarak gönderildi, koyun güderdi. Ben de peygamber olarak

gönderildim. Ben de kendi ailemin koyunlarını Ciyad'da güderdim.” Görülüyor ki, Kur'an'da “En yüksek ahlâkın sahibi” olarak tavsif edilen Resûlullah Efendimizin henüz on yaşlarındaki gayret ve himmeti dahi boş oturmaya hoş görmemiş ve başkasına yük olmayı uygun bulmamıştır.

Şerh ve izahı ciltleri kaplayacak olan şu mübarek sözlerinde de bu bir senelik koyun gütmeye tecrübesinin eserini bulmak mümkündür:

“Hepiniz çobansınız. İdâreniz altında bulunanlardan mes'ulsünüz. Devlet reisi, idaresi altındakilerden mes'uldür. Kişi, çocuk çocuğunu gözetip korumakla mükellef ve bundan mes'uldür. Kadın kocasının evinden mes'uldür. Hizmetçi, efendisinin malının muhafızdır ve bundan mes'uldür. Kişi babasının malının muhafızdır ve bundan mes'uldür. Hepiniz idareniz altında olanlardan mes'ulsünüz.”

KAYNAKLAR:

1. İbni Sa'd, Tabakât 1/125-126; Buhârî, 2/247-248; Müslim, 6/125; İbni Mâce, Sünen, 2/727.
2. Tabakât, 1/126
3. Müslim, 6/8

ÇORUM'DA ÜRETİCİLERE DAMIZLIK KOÇ DAĞITILDI

Tarım ve Orman Bakanlığı Çorum Damızlık Koyun ve Keçi Yetiştiricileri Birliği aracılığı ile küçükbaş hayvan üreticilerine damızlık koç dağıttı. Çorum Belediyesi Hayvan Pazarı'nda yapılan dağıtım törenine Vali Yardımcısı Recep Yüksel, İl Tarım ve Orman Müdürü Orhan Sarı, İl Özel İdaresi Genel Sekreteri Recep Cıplak, ÇE-SOB Başkanı Recep Gür, İl Tarım ve Orman Müdürü Orhan Sarı, Çorum Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği Başkanı Yılmaz Kaya, Çorum İli Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı Şevket Avcı, Çorum Ziraat Odası Başkanı Mehmet Sayan ile çok sayıda çiftçi katıldı.

Törende konuşan Çorum Damızlık Koyun ve Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı Şevket Avcı, koçların Tarım ve Orman Bakanlığı'nın küçükbaş hayvancılığı destekleme projesi kapsamında dağıtıldığını belirterek, "Koçlar iki yıl süreyle veteriner raporu almadan sürüden ayrılmayacaklar. Eğer bu süre içinde koç satılırsa parası faizi ile birlikte geri alınacak" dedi.

İl Tarım ve Orman Müdürü Orhan Sarı ise hedeflerinin Çorum'a en iyi koçu getirmek ve ileride başka illerden koç alan değil satan il haline gelmek olduğunu ifade ederek, "Şuan dağıtımını yaptığımız koçlar için uzun bir araştırma gerçekleştirdik ve Sivas'ta bulunan

TİGEM işletmesinden aldık. Bunların takiplerini de yapacağız. Hedefimiz dışarıdan koç getiren değil satan haline gelmektir. Dağıtılan koçların hayırlı olmasını diliyorum" şeklinde belirtti.

Vali Yardımcısı Recep Yüksel ise Devletin küçük ve büyükbaş hayvancılığın gelişmesi için her türlü desteği verdiğini dile getirerek, "Dağıtımını yapacağımız koçların maliyetinin yüzde 25'ini üreticiler yüzde 75'ini ise devlet karşılayacak. 73 adet koç üreticilere kura ile verilecek" ifadelerini kullandı. Konuşmaların ardından koçlar kura çekimi ile dağıtıldı.

ÇOBANLIĞI ATADAN KALMA BİLGİLERLE DEĞİL BİLİNÇLİ BİR ŞEKİLDE YAPACAKLAR!

► Koyun ve keçi ağılı nasıl kurulur?
Koyun ve keçi ırkı nasıl seçilir?
Küçükbaş hayvanları besleme ve bakımında nelere dikkat etmeli? Bulaşıcı ve yetiştirme hastalıkları ile nasıl mücadele edilir? Sağım ve süt veriminde nelere dikkat etmeli? Elazığ'da çoban adaylarına yönelik düzenlenen sürü yönetimi elemanı kursunda üreticiler küçükbaş hayvancılıkla ilgili temel bilgiler verildi.

Elazığ İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, Elazığ Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği, Elazığ Halk Eğitim Merkezi ve Akşam Sanat Okulu işbirliği ile çobanlara ve de çoban adaylarına yönelik 'Sürü Yönetimi Elemanı Kursu' başladı. Kalifiye çoban ihtiyacını karşılamak için 13 günlük bir eğitimden geçecek olan kursiyerlere eğitimin ardından sürü yönetimi elemanı sertifikası verilecek.

Kursun açılışına İl Tarım ve Orman Müdürü Turan Karahan, Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı

Mahmut Sezer, Şube Müdürleri ve çok sayıda kursiyer katıldı.

2018 yılı programına alınan 'Sürü Yönetimi Elemanı' kursu ile çiftçilere İl Müdürlüğü teknik elemanlarınca 13 günlük bir eğitim verileceğini ifade eden İl Müdürü Karahan, "Kursa katılan çiftçilerimize kurs süresince; koyun ağılı ve keçi ağılı kurabilme, koyun ve keçi ırkını seçebilme, küçükbaş hayvanları besleme ve bakımını yapabilme, çoğaltabilme, bulaşıcı ve yetiştirme hastalıklarına karşı koruyabilme ve mücadele edebilme, biyogüvenlik uygulamalarına hakim olma, sağım yapabilme, süt verimi, mera ve merada otlatma, yemleme gibi hayvancılıkla ilgili faydalı bilgiler anlatılacaktır. İki grup olarak açılacak kursa toplam 134 kursiyer müracaat etti.

Elazığ İlinde Merkez ve İlçelerinde 2014 yılından bu güne açılan Sürü Yönetimi Elemanı kurslarına katılan kursiyerlerimizden 191 küçükbaş hayvan yetiştiricisi, 2015 yılında 293 küçükbaş hayvan yetiştiricisi, 2016 yılında ise

384 küçükbaş hayvan yetiştiricisi, 2017 yılında ise 412 küçükbaş hayvan yetiştiricisi olmak üzere toplamda 1280 küçükbaş hayvan yetiştiricisine Bakanlığımızın 2014 yılında uygulamaya koyduğu kişi başı 5000 TL'lik teşvikinden yararlanmaları sağlanmıştır. Toplam sağlanan destek miktarı ise 6.400.000 TL'dir.

Elazığ ve bölgesinde kalifiye çoban ihtiyacını gidermek maksadıyla düzenlenen kursu başarıyla tamamlayanlara sürü yönetimi elemanı sertifikalarının verileceğini bildiren Karahan, "kurs sayesinde Elazığ Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birlik üyeleri çobanlık konusunda ilmi yönden çok daha bilinçlenerek, sürü yönetimini atadan kalma yöntemlerle değil, bilinçli bir şekilde yapmaları sağlanacaktır" dedi. Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı Mahmut Sezer de açılan kursların önemine değinerek, kursun açılmasında emeği geçen herkese teşekkür etti.

KIRKLARELİ'NDE 46 KİŞİ SERTİFİKALI ÇOBAN OLDU

► Nitelikli çoban yetiştirmek amacıyla hayata geçirilen 'Sürü Yönetimi Elemanı Benim Projesi Eğitimi' projesi kapsamında düzenlenen çobanlık eğitimini başarıyla tamamlayan 46 kursiyere sertifikaları dağıtıldı.

Tarım ve Orman Kırklareli İl Müdürlüğü, İş Kurumu Müdürlüğü; Kırklareli Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği ve Kırklareli Halk Eğitim Müdürlüğü işbirliği kapsamında il genelinde

280 kursiyere 'Sürü Yönetimi Elemanı Eğitimi' (sertifikalı çobanlık eğitimi) verildi. Kursun, Kırklareli'de ilk olarak Üsküp beldesinde verilmesi sebebiyle sertifika dağıtım töreni, Üsküp Belediyesi Konferans Salonunda yapıldı.

Törene, Kırklareli İl Tarım Müdürü Funda Eylem Özel, Üsküp Belediye Başkanı Hüseyin Kasap ve Kırklareli Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri

Başkanı Bülent Oral katıldı. Saygı duruşunda bulunulması ve İstiklal Marşı'nın okunmasıyla başlayan tören Kırklareli Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Başkanı Bülent Oral, Üsküp Belediye Başkanı Hüseyin Kasap ve Kırklareli İl Tarım Müdürü Funda Eylem Özel'in konuşmalarıyla devam etti. Konuşmaların ardından protokol üyeleri tarafından kursiyerlere sertifikaları dağıtıldı. (İHA)

TEK BATINDA 6 KUZU DOĞURDU

► Çanakkale'nin Ayvacık ilçesinde bir üreticiye ait koyun tek batında 6 kuzu doğurdu.

Hamdibey Mahallesi'nde ikamet eden Hayati Özkan'a ait ağıldaki 4 gebe koyundan biri tek batında 3'ü dişi 6 kuzu dünyaya getirdi.

Asıl işi yolcu taşımacılığının yanı sıra küçükbaş hayvan da besleyen Özkan, AA muhabirine yaptığı açık-

lamada, evinin yanındaki arsasında küçükbaş hayvan yetiştirdiğini söyledi.

1'i koç 5 küçükbaş hayvanı bulunduğunu, ticari kaygı gütmmediğini anlatan Özkan, gebe olan koyunlarından birinin bu sabah sancısının tuttuğunu, bunun üzerine veteriner çağırdıklarını ifade etti. Özkan, "Veterinerin de bulunduğu ağılmda koyun 6 kuzu dünyaya getirdi. Çok

sevindik, Allah tüm çiftçilerimize nasip etsin." dedi.

Özkan, kuzuların 5'inin sağlıklı olduğunu vurgulayarak, "Biri yaşıyor ama çok sağlıklı değil. İnşallah onun durumu düzelir. İlk kez böyle bir şey başıma geliyor." diye konuştu. (Haber: AA Çanakkale - Mehmet Yavaş)

KOYUN KEÇİ IRKLARIMIZ TANITIM KILAVUZU İKİNCİ BASKISI YAYIMLANDI

 Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYE) tarafından 2015 yılında yayımlanan Koyun Keçi Irklarımız Tanıtım Kılavuzu ikinci baskısı yeniden yayınlanarak ilgili kesimlere ulaştırıldı.

TÜDKİYE Genel Başkanı Nihat Çelik kitapçığın önsözünde; TÜDKİYE ve İl Birliklerinin asli amacı ve görevinin, küçükbaş hayvancılığı daha iyi noktalara getirmek ve bu amaçla da yerli koyun keçi ırklarının ıslahı çalışmalarını başarıyla yürütmek olduğunu belirterek kitapçık ile ilgili şu ifadelerle yer verdi. " Kitapçığı hazırlamamızda ki amacımızı da; özellikle sahada kayıt

çalışmalarını yürüten teknik personel ile konuyla ilgili tüm kesimlerin kullanabileceği bir rehber niteliği taşıması olarak belirlemiştik. "Koyun ve Keçi Irkları Tanıtım Kılavuzu" kitapçığının yoğun ilgi görmesi karşısında kısa zamanda tükenmesi ve sonrasında ilgili kesimlerden ısrarla talep edilmesi nedeniyle kitapçığın yeniden güncellenmesi sonucunda yeni tasarımıyla birlikte ikinci baskısını tamamlayarak yayımlamış bulunuyoruz.

Rehber niteliğindeki bu kitapçığın hazırlanmasında desteklerini esirgemeyen TAGEM yetkilileri ve personeline teşekkür ediyor, özellikle küçükbaş

hayvancılık alanında görev yapan teknik personel ile Ziraat ve Veteriner Fakültelerinde okuyan öğrencilerimiz başta olmak üzere ilgili tüm kesimler ve sektörümüz için faydalı olmasını temenni ediyorum" dedi.

Koyun Keçi Irklarımız Tanıtım Kılavuzu yeni baskısının da sınırlı sayıda olması nedeniyle faydalanicılar için ayrıca TÜDKİYE Resmi web sitesinde erişime açıldı. 92 sayfadan ibaret olan kitapçığa " <http://turkiyekoyunkeci.org/tr/Yayinlar>" linkinden ulaşılabilecektir.

